

RAKENNUSALAN

TRENDIT

2019

Q1

Q2

Q3

Q4

ENNUSTE VUODEN 2019 KOLMANNEN NELJÄNNEKSEN AIKANA
ALKAVISTA RAKENNUSHANKKEISTA.

MUKANA MYÖS LISTAUS RAKENNUTTAJISTA JA TEKIJÖISTÄ.

SISÄLLYSLUETTELO

Pääkirjoitus	sivu 3
Rakennusalan ennuste Q3/2019	sivu 4
Aloitettut hankkeet 2018 ja ennuste 2019	sivu 5
Koko maa ja maakunnat	sivu 6
Rakennustyytit	sivu 18
Uudis- ja korjausrakentaminen	sivu 19
Urakkamuodot	sivu 20
Rakennuttajat	sivu 21
Suurimmat alkavat hankkeet 2019	sivu 22
Suurimmat rakennuttajat 2019	sivu 24
Keskeiset toimijat 2019	sivu 25
RPT Docun tiedonkeruumetodit ja -prosessi	sivu 27
FaktaNet Live – Tavoita rakentajat	sivu 28
Rakennusfakta.fi ja muut RPT:n palvelut	sivu 29
Yhteystiedot	sivu 30

RPT Docu Oy julkaisee neljästi vuodessa rakentamisen aloituksista kertovan kvartaaliraportin. Raportit perustuvat tietoihin, jotka RPT:n tutkijat ovat saaneet hankkeissa mukana olevilta päättäjiltä.

Tämän Q3/2019-raportin tiedot on saatu viimeistään 20.6.2019. Sen jälkeen tapahtuneista aloitusmuutoksista kerrotaan Q4/2019-raportissa.

Wärtsilän Smart Technology Hub -teollisuushanke Vaasassa, arvoltaan noin 200 miljoonaa euroa, lisättiin RPT Docu Oy:n tietokantaan raporttimme julkaisuvaiheessa, joten se on otettu huomioon vain maakuntien ja rakennustyyppien rakentamisen volyyymeissa.

Rakennusaloitusten Q3 2019 on julkaistu

POSITIIVISTA VIESTIÄ 15 MAAKUNNASTA

RPT Docu Oy:n julkaisemassa rakennusalan Q3/2019-trendi-raportissa on FaktaNet Live -tietokantaamme kerättyä tietoa vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä ilmoitetuiksi alkavista rakennushankkeista. Saatuja tietoja verrataan vuoden 2018 vastaavaan ajanjaksoon. Raportissa on myös arvio koko vuoden 2019 rakentamisen aloituksesta. Aiemmin tänä vuonna olemme julkaisseet ensimmäisen ja toisen vuosineljänneksen raportit. Raportit kertovat projektirakentamisen kehityksestä koko Suomessa viimeisten 1,5 vuoden aikana.

Tämä Q3-raportti perustuu FaktaNet Live -tietokantaan kerättyihin tietoihin suomalaisista rakennushankkeista. FaktaNet Liveen kerätyn tämänhetkisen tiedon perusteella ja vuoden 2018 kolmannen neljänneksen verrattuna vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä aloitettavien rakennushankkeiden arvo nousee poikkeuksellisesti 15 maakunnassa ja laskee vain kolmessa. Alueelliset erot ovat suuria, ja suuret kasvuprosentit selittyvät usein yhdellä merkittävällä hankkeella.

Koko vuonna 2019 aloitettavien rakennushankkeiden arvo näyttää jäävän noin 13 miljardiin euroon, mikä olisi noin 4 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2018 aloitettujen rakennushankkeiden arvo.

Päivitämme rakennushankkeiden aloituksia koskevia tietojamme jatkuvasti. Tähän vuoden 2019 kolmannen vuosineljänneksen raporttiin mahdollisesti tulevia muutoksia kirjataan FaktaNet Live -tietokantaan sekä lokakuussa julkaistavaan Q4-raporttiimme.

**VARMISTA, ETTÄ SAAT
Q-RAPORTIN HETI
SEN ILMESTYTTYÄ:
REKISTERÖIDY OSOITTEESSA
FAKTANETLIVE.FI/
RAKENNUSALAN-TRENDIT.**

RPT Docu Oy kuuluu pohjoismaiseen Docu Nordic -konserniin, jossa on kokemusta rakentamisen tietopalveluista jo vuodesta 1932 lähtien. Suomessa RPT Docu on seurannut rakennusmarkkinan ja -projektien kehitystä yli 40 vuotta. Osaavan tutkimushenkilöstömme voimin koottu rakennusprojektien

FaktaNet Live -tietokannassa on tällä hetkellä seurannassa yli 12 000 kotimaista rakennushanketta. RPT Docu Oy:n tietopalvelujen asiakkailta on mahdollisuus tavoittaa myös pohjoismaisten rakennushankkeiden päättäjät: Docu Nordicin Suomen-, Ruotsin-, Tanskan- ja Norjan-yhtiöiden yhteinen tietokanta sisältää 94 000 aktiivista projektia.

FaktaNet Live mahdollistaa kaikille rakentamisesta kiinnostuneille yrityksille hankeseurannan lisäksi dataratkaisuja, jotka auttavat yrityksiä tekemään parempaa tulosta.

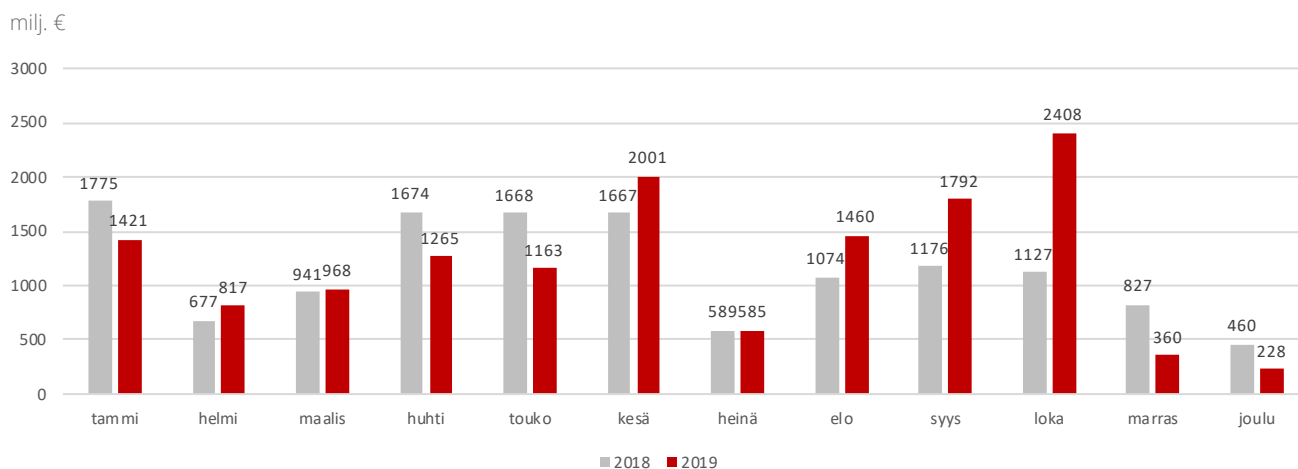
Sampsä Seppälä
Toimitusjohtaja

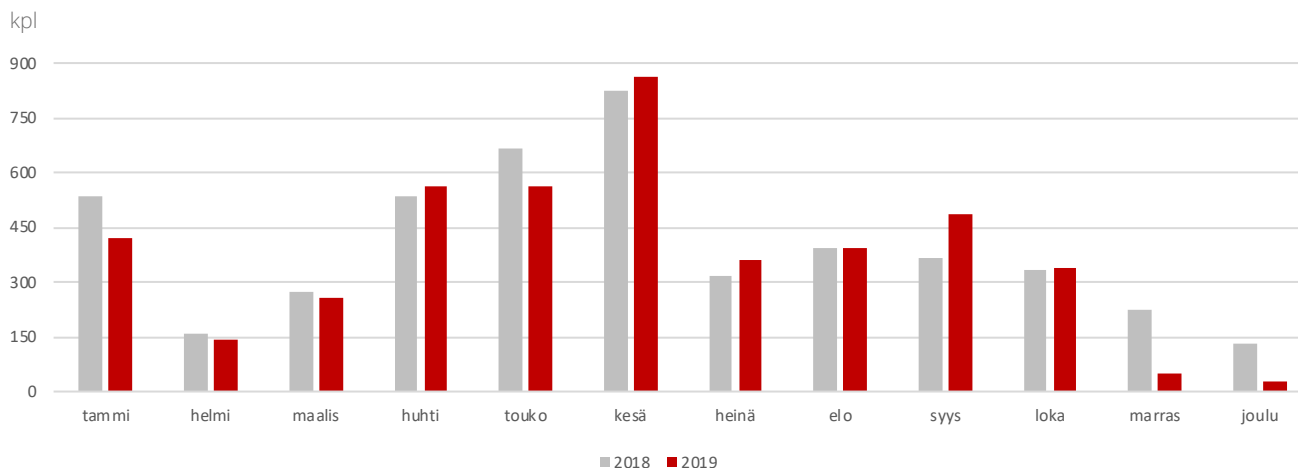
RAKENNUSALAN TRENDIT

ENNUSTE VUODEN 2019 KOLMANNEN NELJÄNNEKSEN AIKANA ALKAVISTA
RAKENNUSHANKKEISTA. MUKANA MYÖS LISTAUS RAKENNUKSESTA JA TEKIJÖISTÄ.

ALOITETUT HANKKEET 2018 JA ALOITUSTEN ENNUSTE VUODELLE 2019 (MILJ. €), KOKO MAA

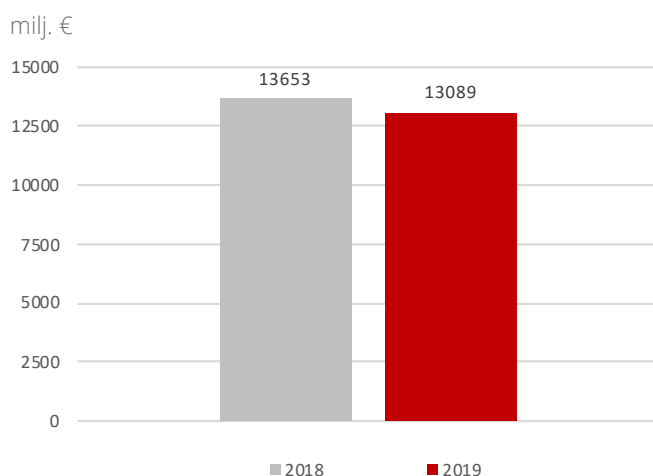
ALOITETUT HANKKEET 2018 JA ALOITUSTEN ENNUSTE VUODELLE 2019 (KPL), KOKO MAA

Rakentamisen aloitusten jakautuma on samankaltainen vuonna 2019 ja 2018. Tämän vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla nähtiin, että aloitusten arvo on pienempi vuonna 2019 kuin 2018. Kesäkuusta eteenpäin aloitusten määrä on suurempi tänä vuonna kuin vastaavana aikana vuonna 2018, mutta kesän ja syksyn aloituksissa tapahtunee siirtymiä eteenpäin. Erityisesti syys- ja lokakuulle on kasaantunut aloituksia, joiden aloituskuukausi tulee vielä täsmentymään.

Osa vuoden 2019 viimeiselle vuosineljännekselle suunnitelluista rakentamisen aloituksista tulee vielä muuttumaan, ehkä siirtymään vuoden 2020 puolelle. Tätä siirtymää on pyritty tämän raportin laskelmissa arvioimaan. On myös todennäköistä, että tämän raportin pohjana olevaan FaktaNet Live -tietokantaan tulee vielä tänä vuonna kokonaan uusia alkavia hankkeita, erityisesti pienempiä korjaushankkeita.

KOKO MAA, KOKO VUOSI 2018 VS. 2019 (MILJ. €)

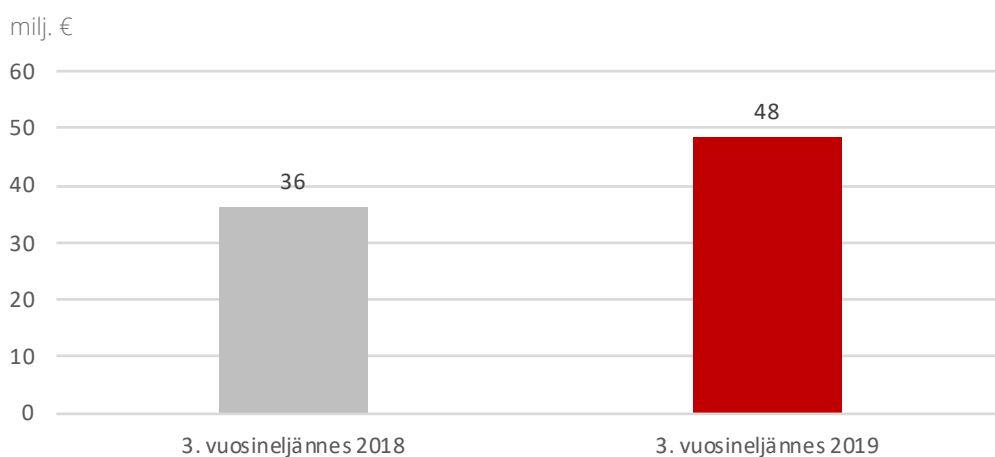
Muutos

Prosenttiluku osoittaa muutoksen edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

RPT Docu Oy:n seurannassa olevien vuonna 2019 aloitettavaksi suunniteltujen rakennushankkeiden arvo on 4 prosenttia pienempi kuin vuonna 2018 aloitettujen rakennushankkeiden arvo. Vuoden 2019 aloitusten määrä näyttää jäävän kolmesta kuuteen prosenttiin alle viimevuotisen tason. Vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä alkavien hankkeiden arvo näyttää olevan selvästi suurempi kuin vastaavana aikana vuonna 2018 ja määräkin on hieman suurempi. Rakentamisen volyyymi säilyi jo viime vuonna alkaneiden hankkeiden ansiosta edelleen korkealla tasolla.

Rakentamisen aloitusten arvo on pienempi vuoden 2019 kolmella ensimmäisellä vuosineljänneksellä erityisesti Uudellamaalla ja Pirkanmaalla verrattuna viime vuoteen. Aloitusten arvosta voidaan todeta, että todellinen arvo on suurempi kuin raportin arvo osoittavat, mutta eri vuodet ovat vertailukelpoisia keskenään.

KANTA-HÄME, KOLMAS VUOSINELJÄNNEKS (7-9/2019) (MILJ. €)

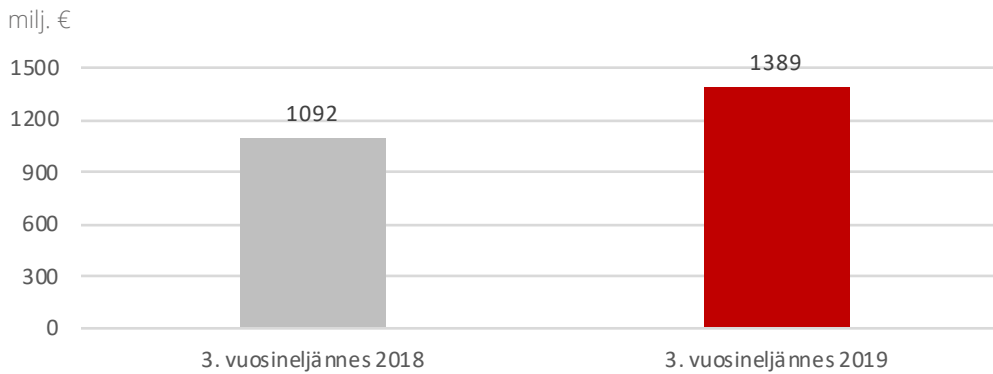
Muutos

Prosenttiluku osoittaa muutoksen edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä rakennusaloitusten arvo on Kanta-Hämeessä selvästi suurempi kuin vastaavana aikana edellisellä vuonna. Koulujen ja päiväkotien uudis- ja korjausrakennushankkeet selittävät eroa.

Kanta-Hämeessä suurimmat kolmannen neljänneksen hankkeet ovat korjausrakentamista: Hämeenlinnan Seminaarin koulun D-osan korjaus on arvoltaan 7,5 miljoonaa euroa ja Hausjärven kunnan Ryttylän koulun laajennus 6 miljoonaa euroa. Suuria uudisrakennushankkeita ovat Hämeenlinnan Seminaarin koulun yhteyteen rakennettava päiväkotit, Hämeenlinnan Katuman päiväkotit sekä YIT Suomen Asunto Oy Hämeenlinnan Villa Marrone, jonka arvo on noin 6 miljoonaa euroa.

UUSIMAA, KOLMAS VUOSINELJÄNNES (7-9/2019) (MILJ. €)

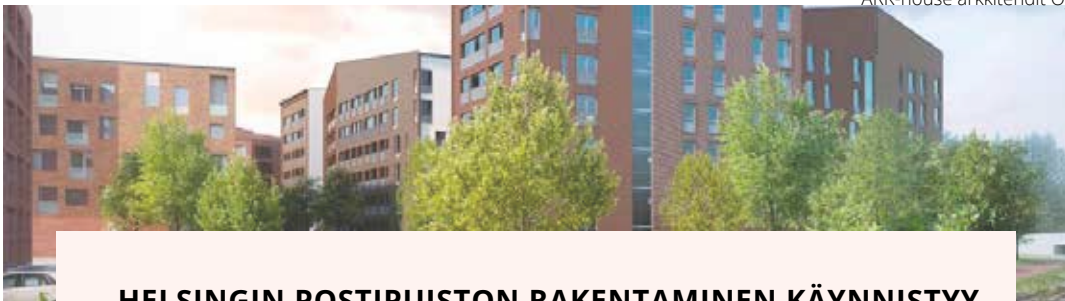

Prosenttiluku osoittaa muutoksen edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Uudellamaalla rakentamisen aloitusten arvo on vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä selvästi suurempi kuin vastaavalla jaksolla vuonna 2018. Kasvu selittyy vireällä asuntotuotannolla.

Uudenmaan isoja hankkeita ovat Helsingin kaupungin kaksi kerrostalohanketta Koskelassa (60 miljoonaa euroa) ja Postipuiston kerrostalot Pohjois-Pasilassa (45 miljoonaa euroa) sekä Rakennusmestarien Säätiön kiinteistökehityshanke, jossa Kampissa olevan Rakennusmestarien talon toimistokäytössä olleista tiloista tulee hotelli (40 miljoonaa euroa). Keravanjoen uusi yhteiskoulu ja monitoimitalo Keravalla on 37 miljoonan euron arvoinen uudishanke.

ARK-house arkkitehdit Oy

HELSINGIN POSTIPUISTON RAKENTAMINEN KÄYNNISTYY

Helsingin uuden asuinalueen Postipuiston rakentaminen alkaa. Pasilan pohjoisosan ja Ilmalan ratapihan lähelle sijoittuvalla alueella käynnistyy tänä vuonna noin 850 asunnon toteutus. Postipuistoon tulee myös päiväkoteja, alakoulu, kaupallisia palveluja ja asukkaiden yhteistila.

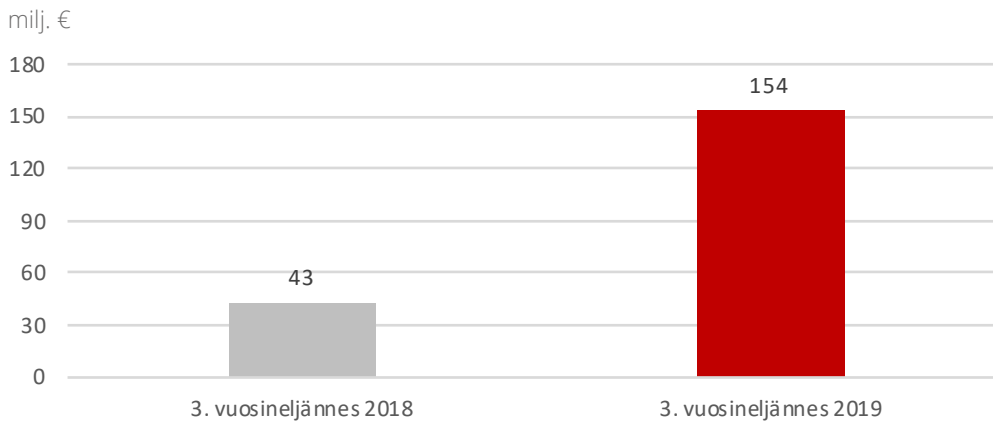
Kerrostalojen rakennuttajina ovat Fira Oy, TA-rakennuttaja Oy, Rakennusliike Evälahti Oy, Kiinteistö Oy M2-kodit ja Helsingin kaupungin asuntotuotantopalvelu. Alueelle valmistuu etenkin perheasuntoja, joiden keskipinta-ala on vähintään 80 neliometriä. Arkkitehtuuriltaan Postipuisto on kantakaupunkimaista rakentamista umpikortteleineen.

Asuinkorttelit nousevat hyvien ulkoilumahdollisuuksien viereen Keskuspuiston kupeeseen. Avoimet ja yhtenäiset sisäpihat lisäävät viihtyisyyttä, samoin uusi kaupunginosapuisto.

Asuinalueelta tulee olemaan hyvät jalankulku- ja polkupyöräily-yhteydet eri suuntiin. Ilmalan ja Käpylän asemien läheisyys ja bussiyhteydet takaavat hyvät joukkoliikennejärjestelyt. Postipuistoon rakennetaan myös pysäköintilaitokset.

Lähteet: hel.fi ja faktanetlive.fi

PÄIJÄT-HÄME, KOLMAS VUOSINELJÄNNES (7-9/2019) (MILJ. €)

Prosenttiluku osoittaa muutoksen edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Päijät-Hämeessä aloitusten arvo moninkertaistuu vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä verrattuna vuoden 2018 vastaavaan jaksoon. Kasvu selittyy Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän Päijät-Hämeen keskussairaalan laajennushankeella: rakennusvaihe 7, RV7, on arvoltaan yli 90 miljoonaa euroa.

Muita suuria kolmannella vuosineljänneksellä aloitettavia Päijät-Hämeen rakennushankkeita ovat Lahden Talojen kaksi kerrostaloa Saimaankatu 29:ään (20 miljoonaa euroa) ja Hollolan Tilapalvelu Oy:n uusi Hollolan hyvinvointiasema (14 miljoonaa euroa).

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä

PÄIJÄT-HÄMEEN KESKUSSAIRAALA LAAJENEE

Lahdessa sijaitsevan Päijät-Hämeen keskussairaalan laajennuksen rakennustyöt käynnistyvät. Uudistushankkeen rakentamiskustannukset ovat yhteensä yli 90 miljoonaa euroa.

Suomen toiseksi suurimman keskussairaalan uudisrakennus korvaa nykyisen 1976 valmistuneen sairaalarakennuksen vanhoja osia, joiden purkaminen alkoi keväällä. Uutta toimitilaa rakennetaan noin 23 000 neliometriä rakennuksen kokonaisneliömäärän ollessa 33 600 neliötä.

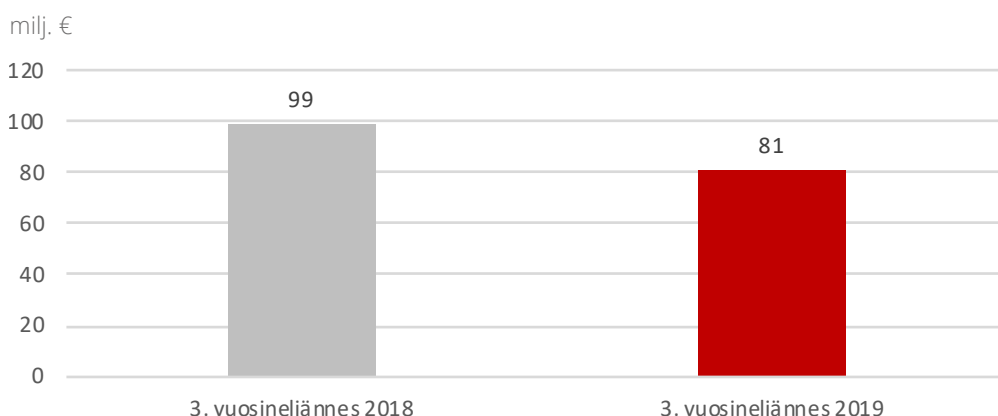
Rakennusvaihe seitsemän eli RV7 käsittää keskusleikkausyksikön, synnytysten, vastasyntyneiden ja naistentautien yksikön, operatiivisten vuodeosastojen sekä välinehuollon ja logistiikan tilojen rakentamisen. Ensimmäisen uudisosan on määrä valmistua vuonna 2022.

Päijät-Hämeen keskussairaalanhanke toteutetaan perinteisellä urakointimallilla. Rakennuttajana on Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä. RV7:n pääurakoitsijana toimii Lujatalo Oy. Arkkitehtisuunnittelusta vastaa Raami Arkkitehdit Oy.

Lähde: phhyky.fi

KYMENLAAKSO, KOLMAS VUOSINELJÄNNES (7-9/2019) (MILJ. €)

18%

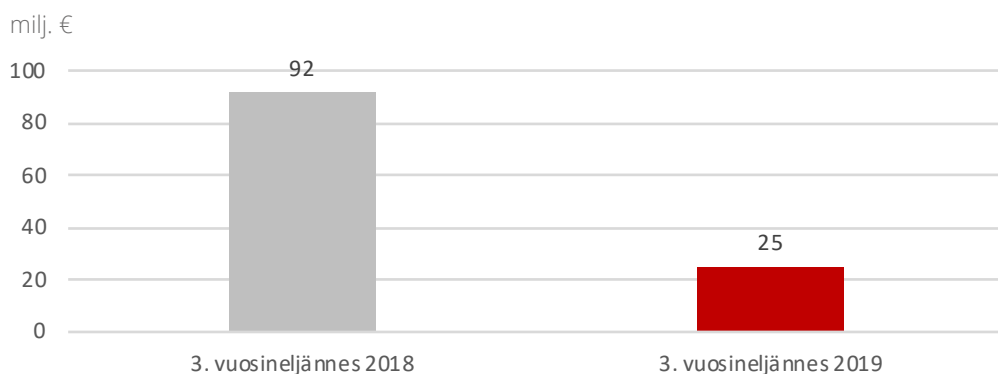
Muutos

Prosenttiluku osoittaa muutoksen edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Kymenlaaksossa aloitusten arvo ja määrä on vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä pienempi kuin edellisenä vuonna vastaavana aikana.

Kymenlaaksossa suurin kolmannella vuosineljänneksellä alkavaksi suunniteltu hanke on Carea-Sairaalat Oy:n Ratamo-sairaalakeskus Kouvolassa (68 miljoonaa euroa). Iitin kunnan uusi päiväkotikoti Pikku-Vieteri (6 miljoonaa euroa) ja Kymen Seudun Osuuskaupan uusi S-Market Kausala (4 miljoonaa euroa) ovat Kymenlaakson muita isoja hankkeita.

ETELÄ-KARJALA, KOLMAS VUOSINELJÄNNES (7-9/2019) (MILJ. €)

73%

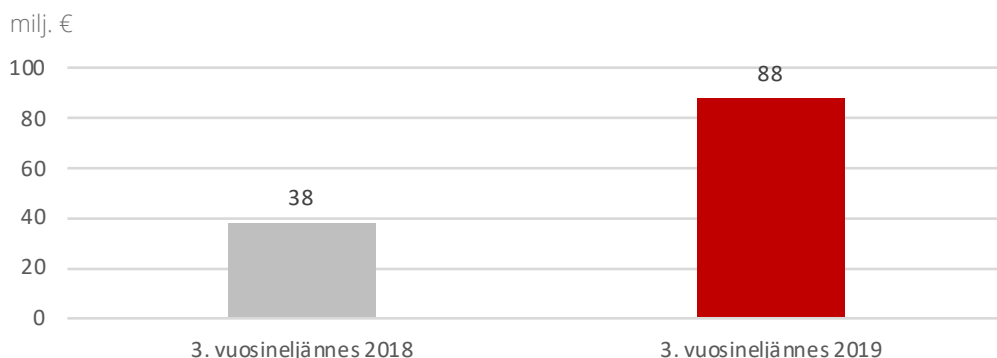
Muutos

Prosenttiluku osoittaa muutoksen edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Etelä-Karjalassa vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä aloitusten arvo on selvästi pienempi kuin vastaavana aikana vuonna 2018. Eron selittää Väyläviraston 200 miljoonan euron arvoinen Luumäki-Imatra -ratahanke, joka käynnistyi vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä.

Tämän vuoden kolmannella neljänneksellä aloitettaviksi suunniteltuja hankkeita ovat Mitra Imatran Rakennuttaja Oy:n Kosken koulukeskus Imatralla (15 miljoonaa euroa) ja Skanska Talonrakennuksen Asunto Oy Lappeenrannan Majakka (7 miljoonaa euroa).

POHJOIS-KARJALA, KOLMAS VUOSINELJÄNNES (7-9/2019) (MILJ. €)

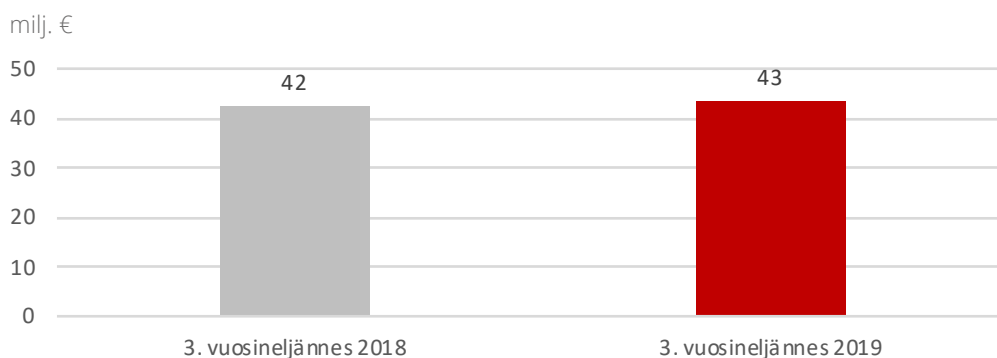
Muutos

Prosenttiluku osoittaa muutoksen edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä rakennusaloitusten arvo on Pohjois-Karjalassa selvästi suurempi kuin vastaavana aikana vuonna 2018.

Pohjois-Karjalan suuria kolmannella vuosineljänneksellä aloitettaviksi suunniteltuja hankkeita ovat Suomen Yliopistokiinteistöt Oy:n Joensuun konservatorion uudet tilat (12,5 miljoonaa euroa), Fingrid Oyj:n Palojärven 110 kV:n sähköasema Joensuussa (10 miljoonaa euroa) ja Lieksan Kiinteistöt Oy:n Kuhmonkadun koulukampus Lieksassa (8,5 miljoonaa euroa).

SATAKUNTA, KOLMAS VUOSINELJÄNNES (7-9/2019) (MILJ. €)

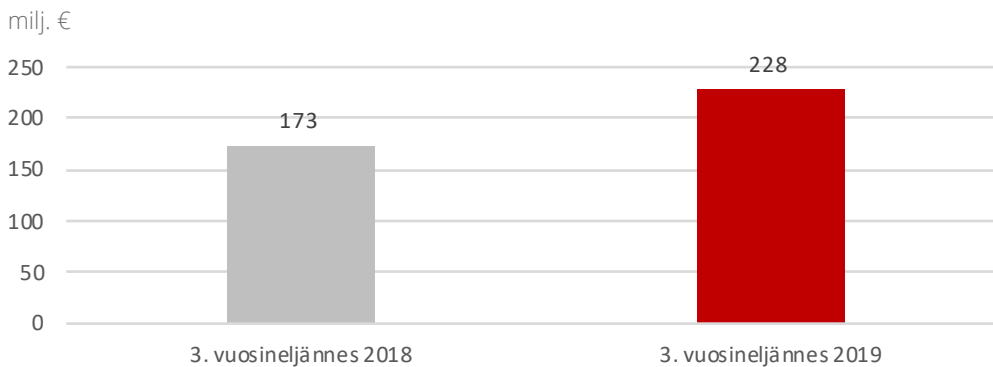
Muutos

Prosenttiluku osoittaa muutoksen edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Satakunnassa aloitusten arvo on tämän vuoden kolmannella vuosineljänneksellä samalla tasolla kuin vuonna 2018.

Satakunnassa kolmannella vuosineljänneksellä aloitettaviksi suunniteltuja rakennushankkeita ovat Osuuskauppa Keulan Rauman Prismen laajennus (10 miljoonaa euroa), JRH Invest Oy:n Asunto Oy Kaivopuistontie 3 Raumalla, YIT Suomi Oy:n Asunto Oy Porin Veturimies ja Rakennusliike Lapti Oy:n Asunto Oy Porin Tempo.

VARSINAIS-SUOMI, KOLMAS VUOSINELJÄNNE (7-9/2019) (MILJ. €)

Prosenttiluku osoittaa muutoksen edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Varsinais-Suomessa aloitusten arvo on selvästi suurempi vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä kuin vastaavalla jaksolla vuonna 2018. Vuoden kolmannella neljänneksellä aloitettaviksi suunnitelluista hankkeista suurin on Turun seudun puhdistamo Oy:n Kakolanmäen jätevedenpuhdistamon uudistushanke Turussa (48 miljoonaa euroa).

Muita suuria ovat SOK Kiinteistöissä Radisson Blu Marina Palace -hotellin laajennushanke Turussa (20 miljoonaa euroa) ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Tyksin A-sairaalan C-siipirakennuksen peruskorjaus (15 miljoonaa euroa). Pohjola Rakennus Oy Suomen Kiinteistö Oy Bertelinkulman 1-vaihe Turussa, YIT Suomi Oy:n Asunto Oy Fabriikin Femma Turussa, TVT Asunnot Oy:n Asunto Oy Laaksoankulma Kaarinassa ja Peab Oy:n Asunto Oy Kurjenlinnan Piha ovat suuria kerrostalohankkeita, joiden arvo on yhteensä noin 65 miljoonaa euroa.

Turun seudun puhdistamo Oy

JÄTEVEDENPUHDISTAMON UUDISTUS VÄHENTÄÄ KUORMITUSTA

Turun Kakolanmäen jätevedenpuhdistamon uudistushanke etenee. Puhdistamon poistoputken kapasiteettia kasvatetaan ja laitokselle rakennetaan jäteveden desinfiointilaitos. Rakennuttajana on Turun seudun puhdistamo Oy.

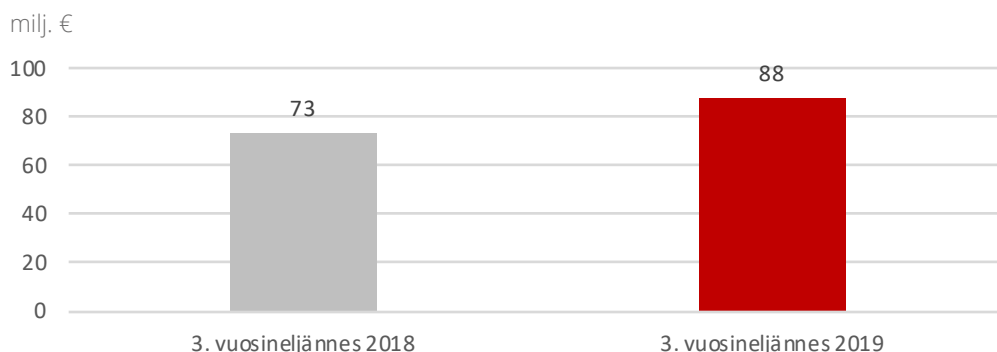
Jätevedenpuhdistamon tehostamishankkeen ansiosta Turun merialueelle kohdistuva ympäristökuormitus vähenee merkittävästi. Rakentamishankkeessa puhdistetun jäteveden ja huleveden poistojärjestelmät erotetaan toisistaan.

Hankkeen toteutustavaksi on valittu tunnelointi ja louhinta. Poistoputki on suunniteltu louhittavaksi puhdistamolta Pansiontielle ja tästä eteenpäin tunnelointina satama-altaaseen. Desinfiointilaitoksen ja poistotunnelin louhinnat alkavat lokakuussa 2019 ja tunneloinnin toteutus tämänhetkisen arvion mukaan kesällä 2020.

Hankkeen projektijohdosta ja valvonnasta vastaa Neste Engineering Solutions Oy ja suunnittelusta Pöyry Finland Oy.

Lähde: turunseudunpuhdistamo.fi

POHJOIS-SAVO, KOLMAS VUOSINELJÄNNE (7-9/2019) (MILJ. €)

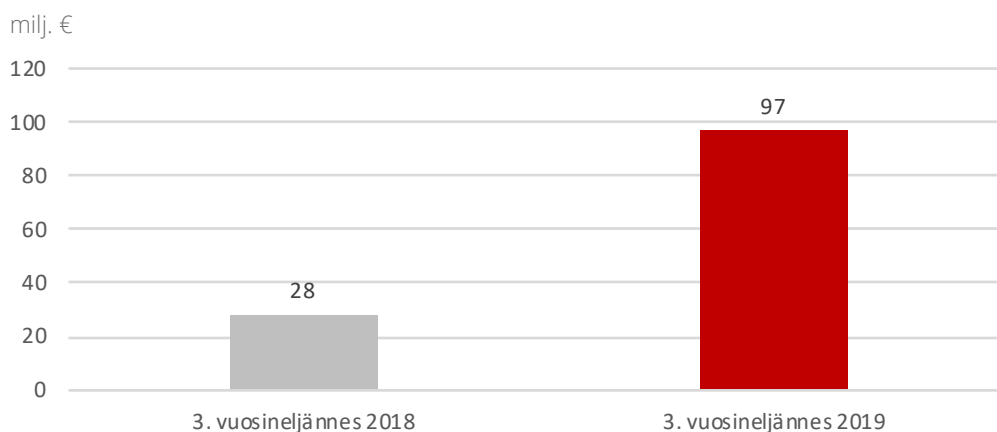
Muutos

Prosenttiluku osoittaa muutoksen edellisen vuoden vastaavasta ajankahdasta.

Pohjois-Savossa vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä aloitusten arvo on selvästi suurempi kuin vastaavana aikana edellisellä vuonnalla.

Kolmannella vuosineljänneksellä aloitettaviksi suunnitelluista hankkeista suurimpia ovat Suomenjoen monitoimihalli (15 miljoonaa euroa), Kiinteistö Oy Technopolis Mikrokatu 1:n rakennusvaihe 9:n toimistotalohanke Kuopiossa (14 miljoonaa euroa) ja Varkauden uimahalli (12 miljoonaa euroa).

ETELÄ-SAVO, KOLMAS VUOSINELJÄNNE (7-9/2019) (MILJ. €)

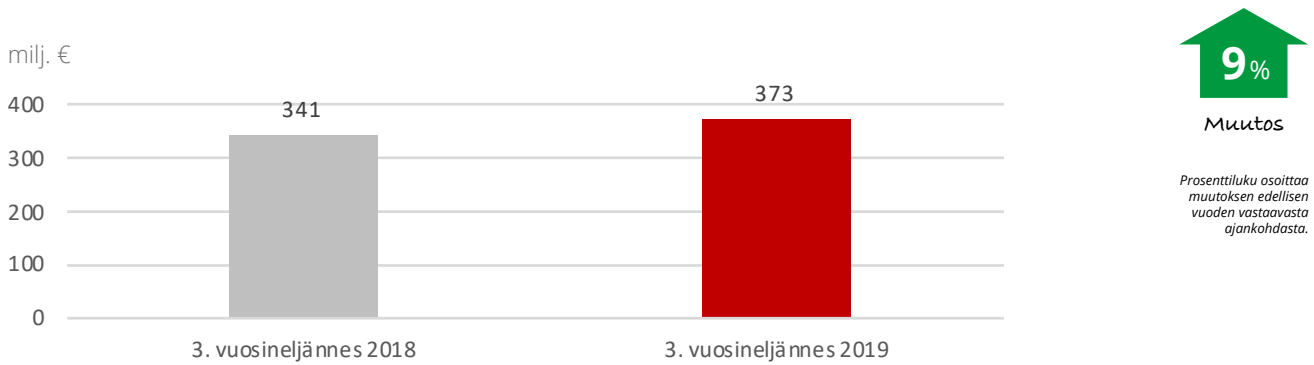
Muutos

Prosenttiluku osoittaa muutoksen edellisen vuoden vastaavasta ajankahdasta.

Etelä-Savossa vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä aloitusten arvo on yli kolminkertainen verrattuna vuoden 2018 vastaavaan ajankaksoon. Nousua selittää Väyläviraston hanke Valtatie 5:llä välillä Nuutilanmäki-Juva (45 miljoonaa euroa).

Muita suuria kolmannella vuosineljänneksellä alkaviksi ilmoitettuja hankkeita ovat Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän Savonlinnan uusi pääterveysasema (20 miljoonaa euroa), Jalon Rakentajat Oy:n kerrostalohanke Mikkelin Siilot (10 miljoonaa euroa), Pieksämäen Maaselän uusi päiväkotijä koulu (8 miljoonaa euroa) ja Mäntyharjun kunnan liikuntahalli Kisalän laajennus (5 miljoonaa euroa).

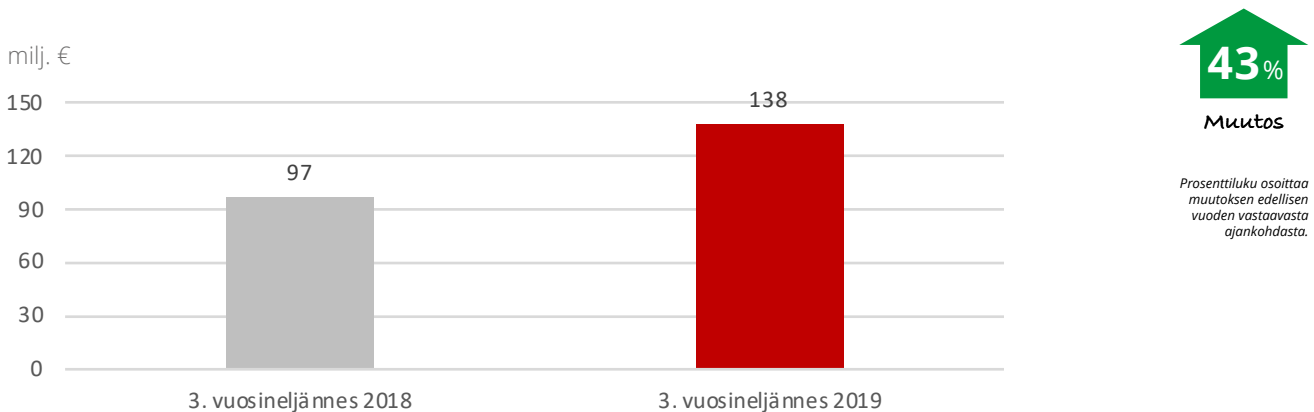
PIRKANMAA, KOLMAS VUOSINELJÄNNES (7-9/2019) (MILJ. €)

Pirkanmaalla vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä aloitettavaksi suunniteltujen hankkeiden arvo on hivenen suurempi kuin viime vuoden vastaavana aikana. Pirkanmaan aloitusten arvo koko vuonna jäänee kuitenkin selvästi vuoden 2018 aloitusten arvosta, sillä vuoden 2018 summaa nosti Tampereen seudun keskuspuhdistamon noin 300 miljoonan euron hanke.

Pirkanmaan kolmannella vuosineljänneksellä alkaviksi suunniteltuja suuria hankkeita ovat Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n Koukkujärven biokaasulaitos Nokialla (18 miljoonaa euroa) sekä kerrostalohankkeet PH-Asunnot Oy:n Asunto Oy Vuoreksen Kosmos Tampereella, Lehto Asunnot Oy:n Asunto Oy Kutomo Nokialla, YIT Suomi Oy:n Asunto Oy Pohjoisviitta Tampereella ja Pohjola Rakennus Oy:n Suomen Kivikerkkä Tampereella, joiden yhteenlaskettu arvo on noin 65 miljoonaa euroa.

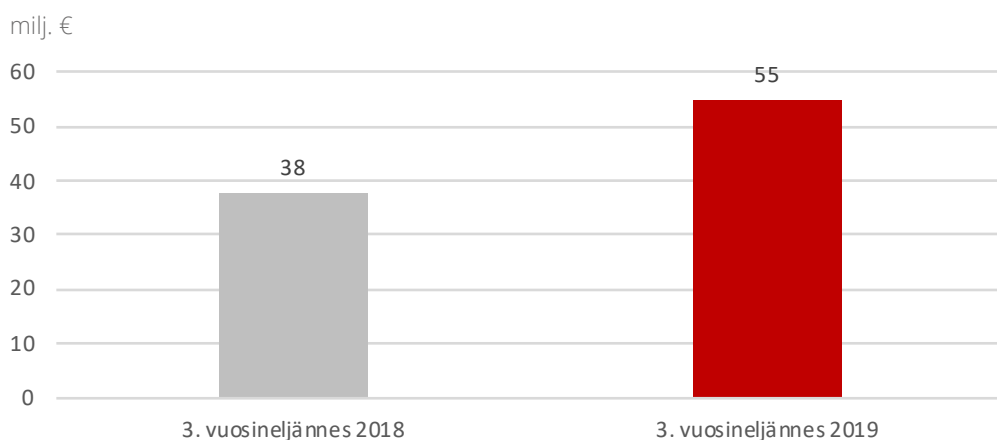
KESKI-SUOMI, KOLMAS VUOSINELJÄNNES (7-9/2019) (MILJ. €)

Keski-Suomessa aloitusten arvo vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä on selvästi suurempi kuin vuoden 2018 vastaavalla jaksolla. Keski-Suomi on Varsinais-Suomen ja Satakunnan rinnalla maakunta, jossa rakentaminen näyttää vilkastuvan, kun tarkastellaan koko vuoden rakennusaloituksia.

Kerrostalohankkeilla on merkittävä osuus kolmannen vuosineljänneksen aloitusten arvosta. Avain Rakennuttaja Oy:n Savulahdenhelmi ja Asunto Oy Savukivi (10 miljoonaa euroa), YIT Suomi Oy:n KOy Kankaan Arkki (10 miljoonaa euroa) sekä Keski-Suomen Jaso Asunnot Oy:n senioriasunnot -hanke (10 miljoonaa euroa) ovat Keski-Suomen isoimpia hankkeita. Kaikki mainitut hankkeet ovat Jyväskylässä.

ETELÄ-POHJANMAA, KOLMAS VUOSINELJÄNNES (7-9/2019) (MILJ. €)

Muutos

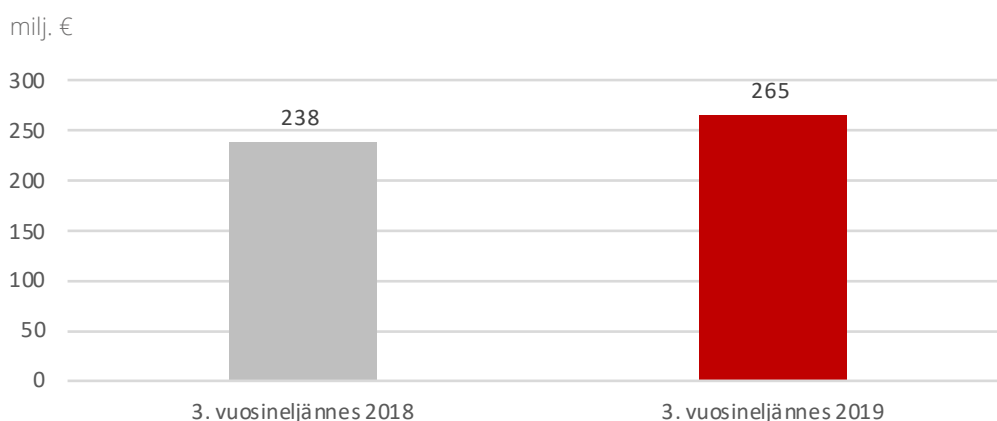
Prosenttiluku osoittaa muutoksen edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Etelä-Pohjanmaalla aloitusten arvo on suurempi vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä kuin vuonna 2018 vastaavaan aikaan.

COR Group Oy:n KOY Härmäntorni (20 miljoonaa euroa) on suurin kolmannella vuosineljänneksellä aloitettavaksi suunniteltu hanke.

Muita suuria hankkeita ovat Liuhtarin alakoulu Lapualla (8 miljoonaa euroa), Ilmajoen SOTE-keskus (4,5 miljoonaa euroa) sekä Ähtärin uimahallin peruskorjaus ja laajennus (4 miljoonaa euroa).

POHJANMAA, KOLMAS VUOSINELJÄNNES (7-9/2019) (MILJ. €)

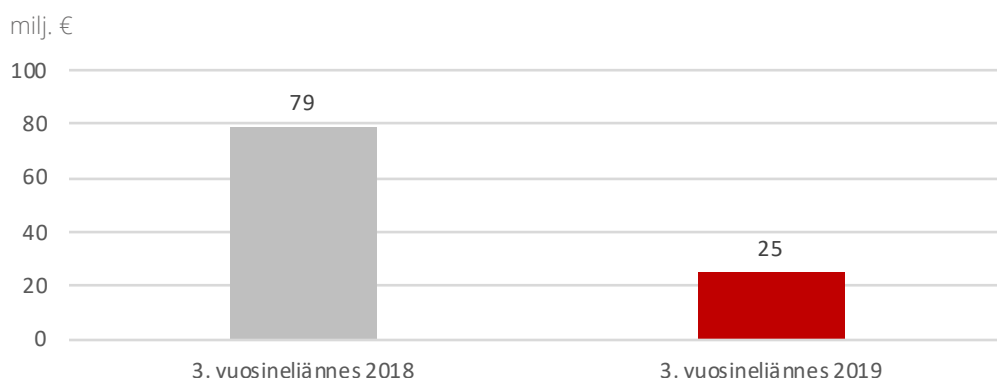
Muutos

Prosenttiluku osoittaa muutoksen edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Pohjanmaalla aloitusten arvo on hieman suurempi vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä kuin vuonna 2018 vastaavalla jaksolla. 200 miljoonan euron arvoinen Wärtsilän Smart Technology Hub -teollisuushanke Vaasassa kattaa suurimman osan kolmannen neljänneksen aloituksista. Myös vuonna 2018 oli Vaasassa vastaavan kokoisen hankkeen aloitus: YIT Suomi Oy:n Wasa Station -monitoimikortteli.

Muita vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä suunnitelluiksi alkavia hankkeita ovat Asunto Oy Vaasan Myllykatu 14 (18 miljoonaa euroa), Asunto Oy Romeo Vaasassa (10 miljoonaa euroa), Oy Vaasa Parks Ab:n SmartGrid-talo (5 miljoonaa euroa) ja Lakea Oy:n Asunto Oy Vaasan Laivakatu (5 miljoonaa euroa).

KESKI-POHJANMAA, KOLMAS VUOSINELJÄNNES (7-9/2019) (MILJ. €)

68%

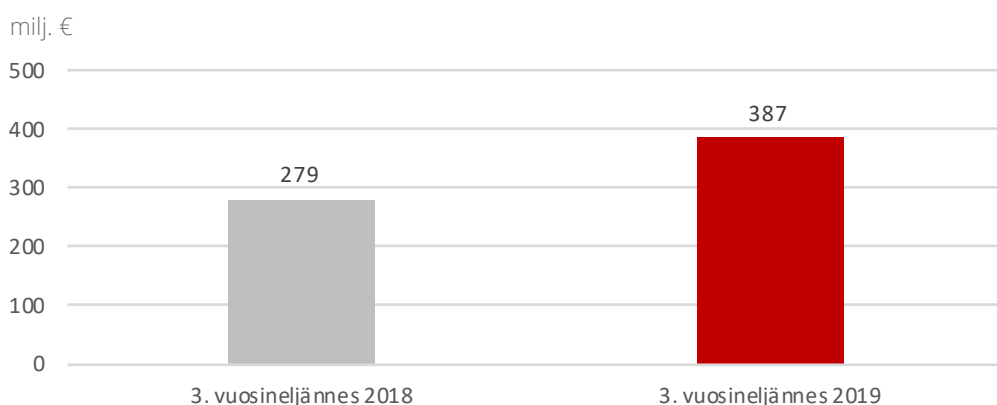
Muutos

Prosenttiluku osoittaa muutoksen edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Keski-Pohjanmaalla aloitusten arvo on alemmalla tasolla vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä kuin vastaavana aikana viime vuonna. Keski-Pohjanmaalla kerrostalorakentaminen muodostaa valtaosan suunniteltujen kolmannen vuosineljänneksen aloitusten arvosta.

NSA Yhtiöt Bolagen Ab:n Asunto Oy Pikiruukin Loiste (8 miljoonaa euroa), Kokkolan Talohoito Oy:n KOy Tankkari 2 (8 miljoonaa euroa) ja Pallas Rakennus Pohjanmaa Oy:n Asunto Oy Atomonkulma (7 miljoonaa euroa) €:a ovat Keski-Pohjanmaalla vuoden 2019 3. vuosineljänneksellä aloitettavaksi suunniteltuja suurimpia hankkeita. Kaikki sijaitsevat Kokkolassa.

POHJOIS-POHJANMAA, KOLMAS VUOSINELJÄNNES (7-9/2019) (MILJ. €)

38%

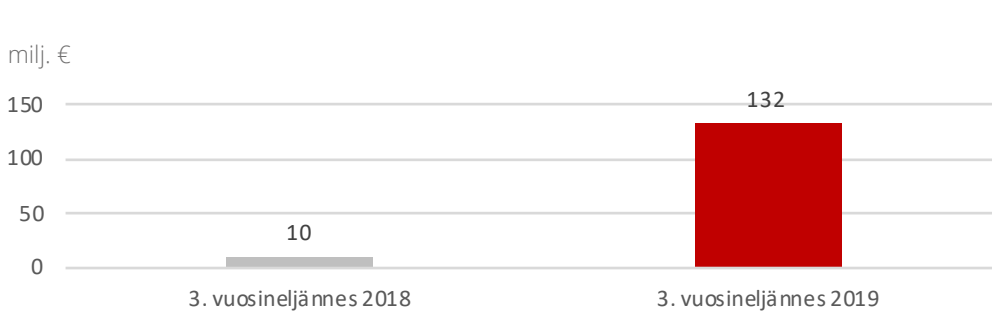
Muutos

Prosenttiluku osoittaa muutoksen edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Pohjois-Pohjanmaalla aloitusten arvo on suurempi vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä kuin vastaavana aikana edellisenä vuonna.

Kolmannelle vuosineljännekselle suunnitelluista aloituksista suurimpia ovat Fennovoiman hallinto- ja toimistorakennus Pyhäjoella (30 miljoonaa euroa), Pudasjärven kaupungin hyvinvointikeskus (25 miljoonaa euroa), Pohjois-Suomen opiskelija-asuntosäätiön Väikkylän tornitalo Oulussa (20 miljoonaa euroa sekä SOK Kiinteistöissä Radisson Blu Oulu -hotellin peruskorjaus ja Primehotels Oy:n Oulunsalon lentokenttähotellin rakentaminen. Hotellihankkeiden yhteisarvo on 40 miljoonaa euroa.

KAINUU, KOLMAS VUOSINELJÄNNE (7-9/2019) (MILJ. €)

Prosenttiluku osoittaa muutoksen edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Kainuussa rakennusaloitusten arvo vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä on yli kymmenkertainen verrattuna vuoden 2018 vastaavaan jaksoon. Rajun nousun selittää Ilmatar Energy Oy:n Piiparinmäki-Murtomäki tuulivoimapuisto Kajaanissa, jonka rakennuskustannusten arvo on 100 miljoonaa euroa.

Kainuussa on käynnistymässä myös Ilmatar Murtomäki Oy:n ja Fingrid Oy:n toimesta useita sähköasemahankkeita.

Pixabay

KAINUUSEEN NOUSEE SUURI TUULIVOIMAPUISTO

Yksi Suomen suurimmista tuulivoimapuistoista rakennetaan Kajaanin kaupungin ja Pyhännän kunnan alueelle. Valtion maille sijoittuvan tuulivoimapuiston toteuttaa Ilmatar Energy Oy, jolle Metsähallitus on myynyt Piiparinmäen-Murtomäen tuulivoimahankkeen rakentamisoikeudet.

Piiparinmäen-Murtomäen projektiin kuuluu kaksi tuulipuistoa, joiden yhteenlaskettu kapasiteetti on yli 200 MW:a. Piiparinmäessä on 41 ja Murtomäessä 9 turbiinipaikkaa. Rakennettavien tuulivoimaloiden kärkikorkeus saa olla korkeintaan 230 metriä.

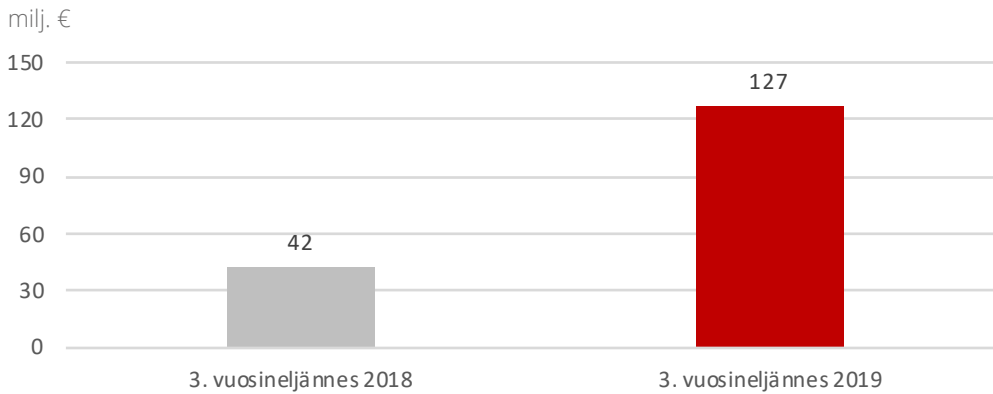
Tuulipuisto kytkeytyy Loiste Sähköverkko Oy:n myöhemmin rakennettavaan alueverkkoon. Ilmatar ja Loiste ovat alustavasti sopineet verkkoliitännän toteuttamisesta.

Metsähallitukselle tuulivoimatuotantoon sopivien paikkojen kartoittaminen ja jatkojalostaminen on osa sen vastuullisuusohjelmaa. Valtion mailloilla on tällä hetkellä toiminnassa 91 tuulivoimaa.

Lähde: metsa.fi

LAPPI, KOLMAS VUOSINELJÄNNES (7-9/2019) (MILJ. €)

Prosenttiluku osoittaa muutoksen edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Lapissa vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä käynnistyvien hankkeiden arvo on kolme kertaa suurempi kuin vuoden 2018 vastaavana aikana.

Suurimpia kolmannella vuosineljänneksellä aloitettavaksi suunniteltuja hankkeita ovat Rovaniemen Kaupunkikiinteistöt Oy:n Ylikylän koulun kehittäminen monitoimitaloksi (20 miljoonaa euroa), Rakennusliike Jouko Pesonen Oy:n perustettava Asunto Oy Lapinkansa Rovaniemellä (20 miljoonaa euroa), Väyläviraston Valtatie 4:n parantaminen osuudella Viantienjoki-Maksniemi Simossa (20 miljoonaa euroa) ja Vaasan Mini-Mani Oy:n Minimani Rovaniemi (15 miljoonaa euroa).

Rovaniemen kaupunki

YLIKYLÄN KOULUSTA MONITOIMITALO

Rovaniemellä sijaitseva Ylikylän koulu laajenee monitoimitaloksi. Koulun nykyinen päärakennus peruskorjataan ja lisäksi rakennetaan laajennusosa.

Hankkeen kustannusarvio on 20–25 miljoonaa euroa.

Peruskorjattava päärakennus on 2 900 ja laajennusosa noin 8 800 bruttoneliömetriä. Molemmat ovat kaksikerroksisia.

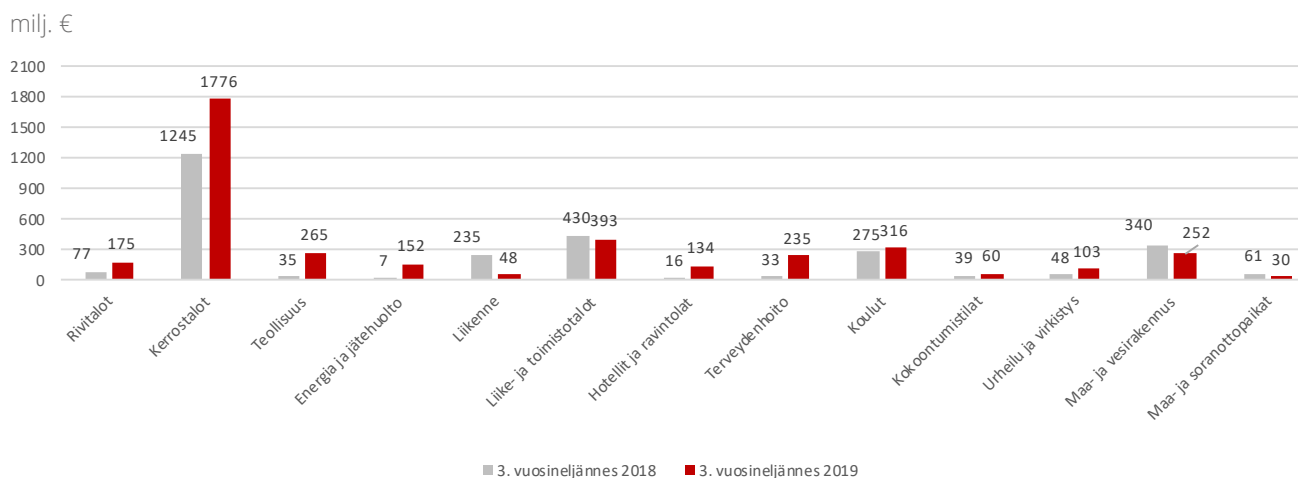
Ylikylän monitoimitaloon sijoittuu 800–900 oppilaan peruskoulu ja 150-paikkainen päiväkotitoiminta. Lisäksi monitoimitalo tulee olemaan noin 120 henkilön työpaikka.

Ennen uuden rakentamista laajennusosan tieltä puretaan vanha kivikoulu ja kaksi vanhaa päiväkotirakennusta.

Uuden monitoimitalon on tarkoitus valmistua runsaan kahden vuoden kuluttua.

Lähde: rovaniemi.fi

ALOITUKSET RAKENNUSTYYPEITTÄIN, KOLMAS VUOSINELJÄNNES (7-9/2019)

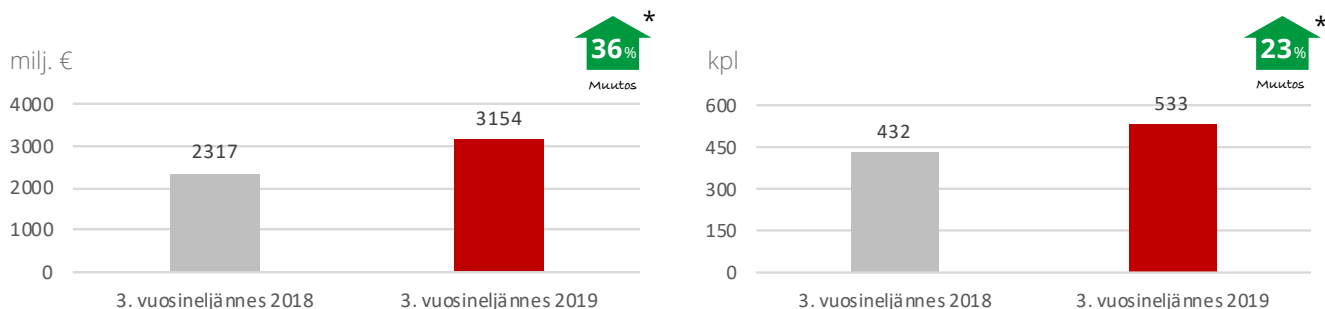
Vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä suunniteltujen aloitusten arvo on selvästi suurempi kuin vastaavana aikana vuonna 2018. Asuntotuotannon suunniteltujen aloitusten arvo kasvaa todella merkittävästi, mutta asuntotuotannon lopullinen aloitusten määrä on riippuvainen toteutuneesta ennakkomyynnistä. Maa- ja vesirakentamisen, liikenteen sekä liike- ja toimistotalojen ja maa- ja soranottoaikkojen aloitusten arvo on pienempi tämän vuoden kolmannella vuosineljänneksellä verrattuna viime vuoteen.

200 miljoonan euron arvoinen Wärtsilän Smart Technology Hub -teollisuushanke Vaasassa kattaa teollisuuden aloitusten arvosta suurimman osan. Ilmatar Energy Oy:n 100 miljoonan euron arvoinen Piiparinmäki-Murtojärvi tuulivoimapuisto Kajaanissa kattaa valtaosan energian ja jätehuollon suunniteltujen aloitusten arvosta. Hotelleissa ja ravintoloissa käynnistyy viisi yli 20 miljoonan euron hanketta.

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän Päijät-Hämeen keskussairaalan rakennusvaihe 7 Lahdessa ja Carea-Sairaalat Oy:n Ratamo-sairaalakampus Kouvolassa kattavat suuren osan terveydenhoidon suunniteltujen rakennusaloitusten arvosta.

UUDISRAKENTAMINEN, KOLMAS VUOSINELJÄNNES (7-9/2019)

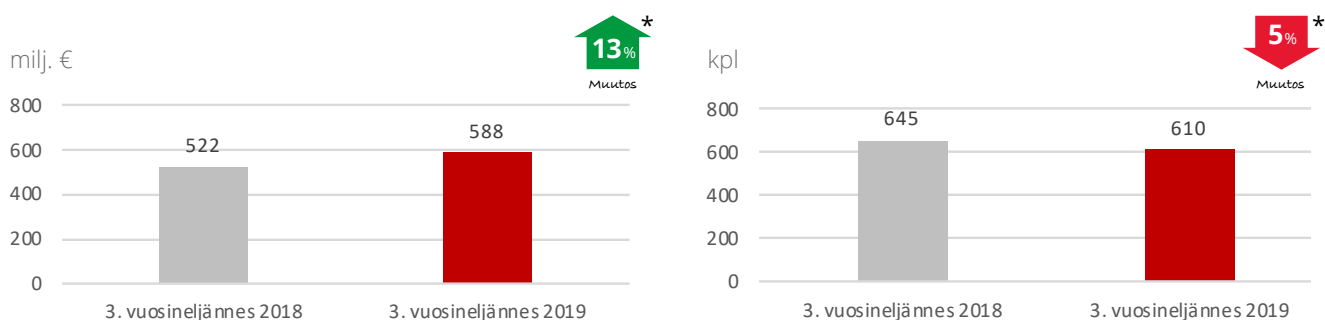
Toteuma 2018 / Ennuste 2019, (milj. € / kpl)

* Prosenttiluku osoittaa muutoksen edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

KORJAUSRAKENTAMINEN, KOLMAS VUOSINELJÄNNES (7-9/2019)

Toteuma 2018 / Ennuste 2019, (milj. € / kpl)

* Prosenttiluku osoittaa muutoksen edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

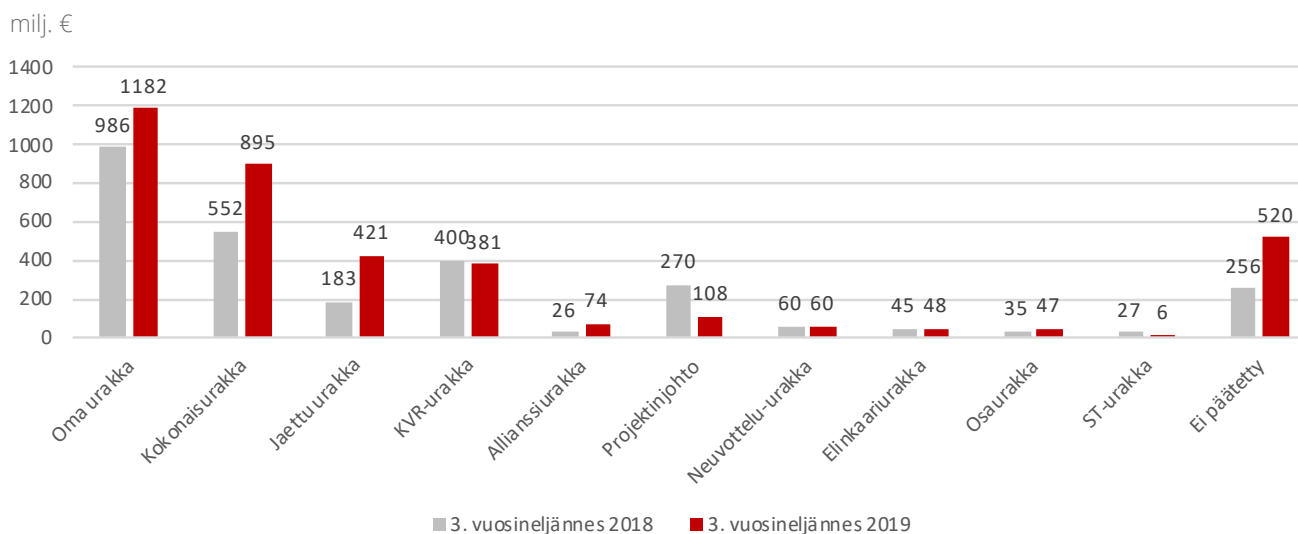
Uudisrakentamisen suunniteltujen aloitusten arvo ja määrä kasvavat vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä verrattuna viime vuoden vastaavaan aikaan.

Korjaushankkeiden suunniteltujen aloitusten arvo kasvaa vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä verrattuna vastaavaan aikaan edellisenä vuonna. Suunniteltujen aloitusten määrä laskee hieman.

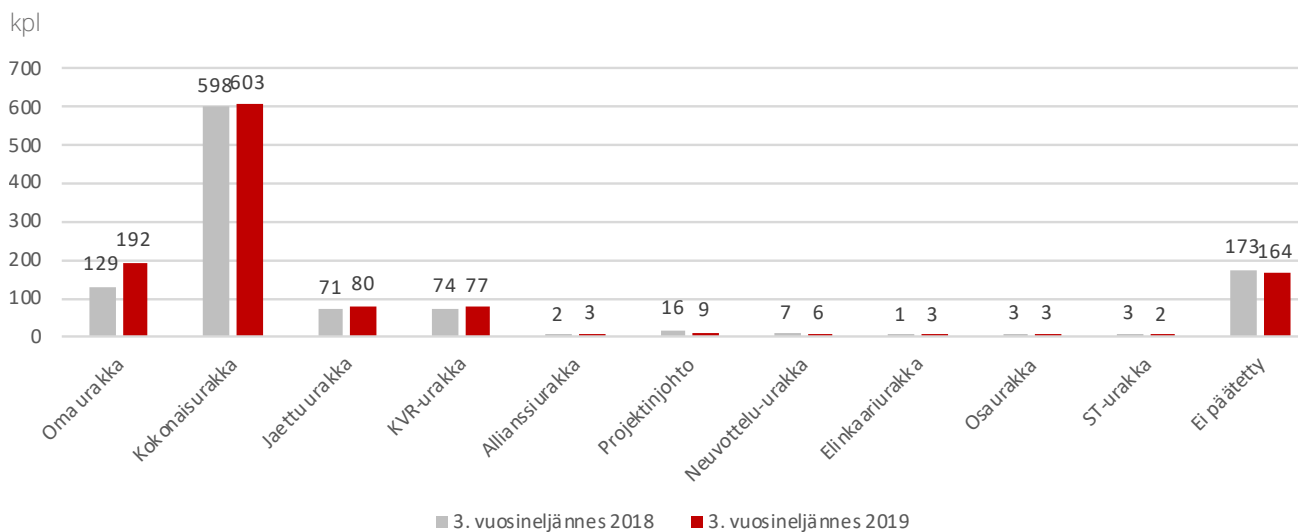
Uudis- ja korjausrakentamisen suhteessa ei ole merkittävää muutosta.

Korjausrakentamisen hankkeiden kustannuksia arvioidaan liian pieniksi verrattuna toteutumiin. Uudisrakentamisessa ero on selvästi pienempi.

URAKKAMUODOT (MILJ. €), KOLMAS VUOSINELJÄNNES (7-9/2019)

URAKKAMUODOT (KPL), KOLMAS VUOSINELJÄNNES (7-9/2019)

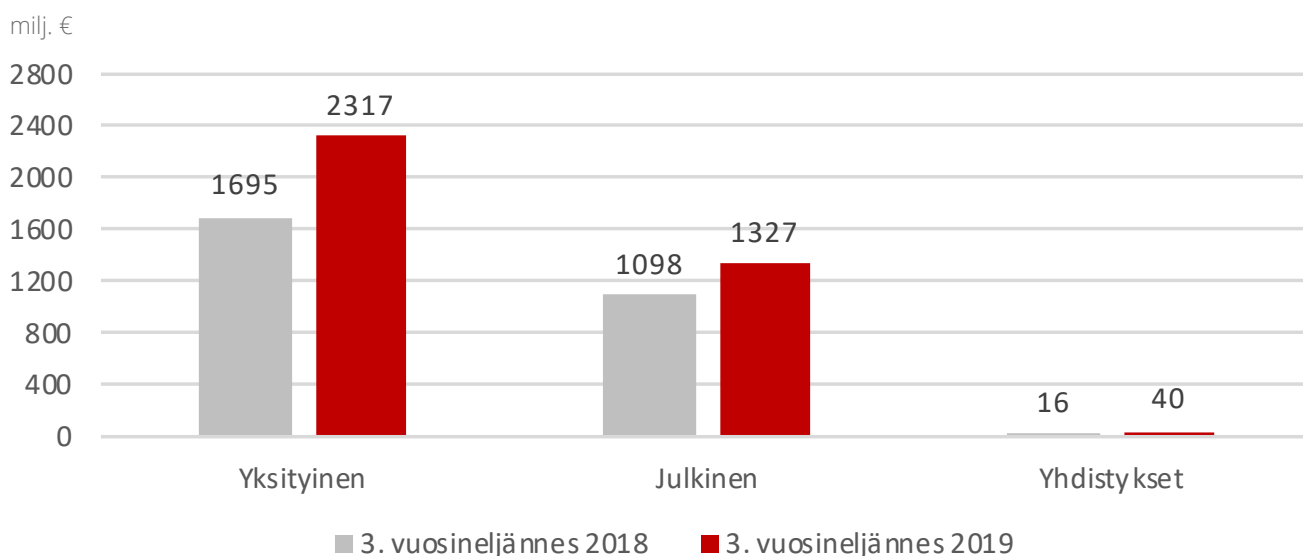

Urakkamuotojen jakautumat vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä alkavissa hankkeissa erovat merkittävästi, jos verrataan määrää ja arvoa. Rakennusliikkeiden oman tuotannon osuus kappalemääräisesti kaikista hankkeista on selvästi pienempi kuin niiden arvo vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä.

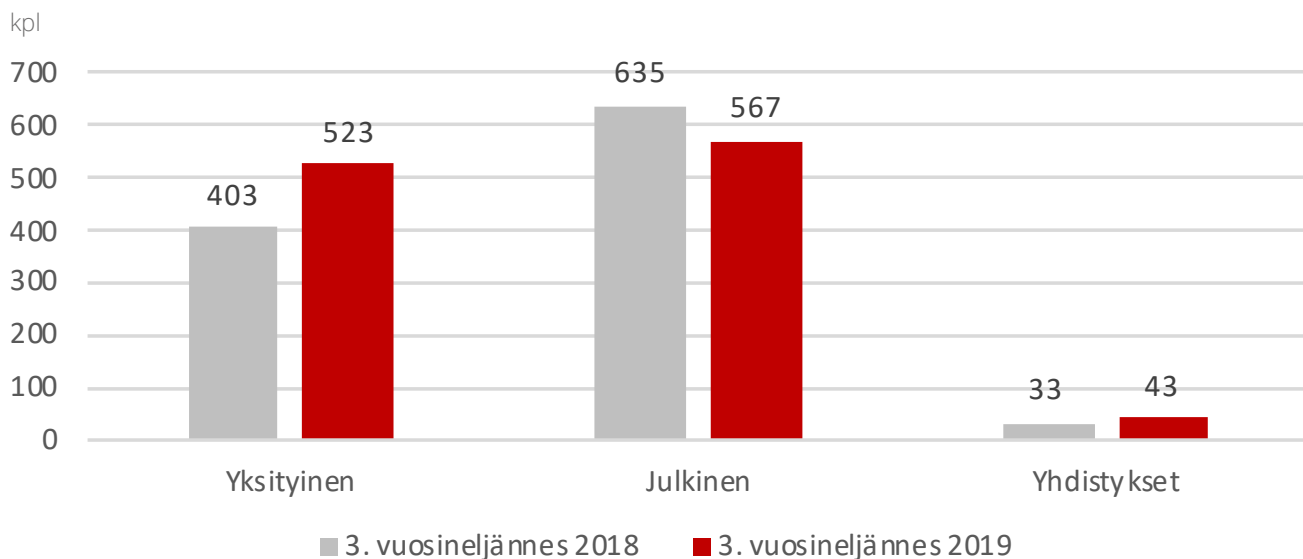
KVR-urakat (Suunnittele ja Rakenna -urakat), projektinjohto ja allianssiurakat ovat harvinaisia, mutta niitä käytetään isoissa rakennushankkeissa. Tällöin yksittäisen hankkeen merkitys on suuri.

Asuntotuotannon suunniteltujen aloitusten kasvu vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä näkyy rakennusliikkeiden oman tuotannon (= oma urakka) kasvuna.

YKSITYINEN SEKTORI/JULKINEN SEKTORI/MUUT (MILJ. €), KOLMAS VUOSINELJÄNNES (7-9/2019)

YKSITYINEN SEKTORI/JULKINEN SEKTORI/MUUT (KPL), KOLMAS VUOSINELJÄNNES (7-9/2019)

Yksityisen ja julkisen sektorin hankkeiden arvo on suurempi vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä alkavissa hankkeissa kuin vastaavana aikana viime vuonna. Yksityisellä sektorilla myös määrä on suurempi, mutta julkisella sektorilla aloitusten määrä on hieman pienempi. Yksityisen ja julkisen sektorin suhteet ovat säilyneet ennallaan.

Muut rakennuttajat ovat esimerkiksi säätiöitä.

KOKO MAA

RAKENNUSHANKE	KUNTA	ALUE	ARVO (MILJ. €)	RAKENNUSTYYPPI	ALOITUSAJANKOHTA
Olkiluodon kapselointilaitos	Eurajoki	Satakunta	500	Teollisuus	2. vuosineljännes 2019
Raide-Jokeri Itäkeskus-Keilaniemi	Helsinki	Uusimaa	386	Maa- ja vesirakennus	2. vuosineljännes 2019
Lippulaivan uudisrakennus	Espoo	Uusimaa	200	Liike- ja toimistotalot	1. vuosineljännes 2019
Wärtsilän Smart Technology Hub	Vaasa	Pohjanmaa	200	Teollisuus	3. vuosineljännes 2019
Keliber Oy litiumkaivos	Kokkola	Keski-Pohjanmaa	200	Teollisuus	4. vuosineljännes 2019
Luumäki-Imatra -raide	Luumäki	Etelä-Karjala	189	Maa- ja vesirakennus	2. vuosineljännes 2019
Hki-Vantaan lentoas. T2 laaj.+ muutostyö	Vantaa	Uusimaa	180	Liikenne	1. vuosineljännes 2019
Tampereen Kansi ja Areena	Tampere	Pirkanmaa	150	Liike- ja toimistotalot	2. vuosineljännes 2019
Vt4 Kirri-Tikkakoski parantaminen	Jyväskylä	Keski-Suomi	140	Maa- ja vesirakennus	1. vuosineljännes 2019
Päärautatieaseman hotelli	Helsinki	Uusimaa	130	Hotellit ja ravintolat	1. vuosineljännes 2019

Vuoden 2019 toisella vuosipuoliskolla alkavien hankkeiden aloitusajankohta voi muuttua. Kustannukset perustuvat joko rakennuttajalta saatuun kustannustasotietoon tai RPT:n tekemään hankkeen laajuuteen perustuvaan arvioon.

ETELÄ-SUOMI

RAKENNUSHANKE	KUNTA	ALUE	ARVO (MILJ. €)	RAKENNUSTYYPPI	ALOITUSAJANKOHTA
Raide-Jokeri Itäkeskus-Keilaniemi	Helsinki	Uusimaa	386	Maa- ja vesirakennus	3. vuosineljännes 2019
Lippulaiva-kauppakeskuksen uudisrakennus	Espoo	Uusimaa	200	Liike- ja toimistotalot	1. vuosineljännes 2019
Luumäki-Imatra -raide	Luumäki	Etelä-Karjala	189	Maa- ja vesirakennus	2. vuosineljännes 2019
Hki-Vantaan lentoas. T2 laaj.+ muutostyö	Vantaa	Uusimaa	180	Liikenne	1. vuosineljännes 2019
Päärautatieaseman hotelli	Helsinki	Uusimaa	130	Hotellit ja ravintolat	1. vuosineljännes 2019
Jätkäsaaren Bunkkeri	Helsinki	Uusimaa	100	Urheilu ja virkistys	3. vuosineljännes 2019
Päijät-Hämeen keskussairaalan RV7	Lahti	Päijät-Häme	90,5	Terveystieteiden tutkimus	3. vuosineljännes 2019
Verkkosaaren pohjoisosa	Helsinki	Uusimaa	90	Maa- ja vesirakennus	3. vuosineljännes 2019
Ratamo-keskus	Kouvola	Kymenlaakso	60	Terveystieteiden tutkimus	3. vuosineljännes 2019
Koskelan asuinkortteli	Helsinki	Uusimaa	60	Kerrostalot	3. vuosineljännes 2019

Vuoden 2019 toisella vuosipuoliskolla alkavien hankkeiden aloitusajankohta voi muuttua. Kustannukset perustuvat joko rakennuttajalta saatuun kustannustasotietoon tai RPT:n tekemään hankkeen laajuuteen perustuvaan arvioon.

LÄNSI-SUOMI

RAKENNUSHANKE	KUNTA	ALUE	ARVO (MILJ. €)	RAKENNUSTYYPPI	ALOITUSAJANKOHTA
Olkiluodon kapselointilaitos	Eurajoki	Satakunta	500	Teollisuus	2. vuosineljännes 2019
Keliber Oy litiumkaivos	Kokkola	Keski-Pohjanmaa	200	Teollisuus	4. vuosineljännes 2019
Wärtsilän Smart Technology Hub	Vaasa	Pohjanmaa	200	Teollisuus	3. vuosineljännes 2019
Tampereen Kansi ja Areena	Tampere	Pirkanmaa	150	Liike- ja toimistotalot	2. vuosineljännes 2019
Valtatie 4 Kirri-Tikkakoski parantaminen	Jyväskylä	Keski-Suomi	140	Maa- ja vesirakennus	1. vuosineljännes 2019
VSHP H-uudisrakennus	Vaasa	Pohjanmaa	130	Terveystieteiden tutkimus	2. vuosineljännes 2019
Korvenmäen ekovoimalaitos	Salon	Varsinais-Suomi	112	Energia ja jätehuolto	1. vuosineljännes 2019
Turun Yliopiston ja Åbo Academin Kemian talo	Turku	Varsinais-Suomi	69	Koulut	1. vuosineljännes 2019
Seinäjoen psykiatrian M-talo	Seinäjäki	Etelä-Pohjanmaa	55	Terveystieteiden tutkimus	1. vuosineljännes 2019
Kakolanmäen jätevedenpuhdistamon uudistus	Turku	Varsinais-Suomi	48	Maa- ja vesirakennus	3. vuosineljännes 2019

Vuoden 2019 toisella vuosipuoliskolla alkavien hankkeiden aloitusajankohta voi muuttua. Kustannukset perustuvat joko rakennuttajalta saatuun kustannustasotietoon tai RPT:n tekemään hankkeen laajuuteen perustuvaan arvioon. Wärtsilän Smart Technology Hub -teollisuushanke Vaasassa, arvoltaan noin 200 milj. €, lisättiin RPT Docu Oyn tietokantaan tämän raportin julkaisuvaiheessa, joten se on otettu huomioon vain tarkasteltaessa maakuntien ja rakennustyyppien rakentamisen volyymeja.

ITÄ-SUOMI

RAKENNUSHANKE	KUNTA	ALUE	ARVO (MILJ. €)	RAKENNUSTYYPPI	ALOITUSAJANKOHTA
Kuopion Portti 2-vaihe	Kuopio	Pohjois-Savo	50	Kerrostalot	1. vuosineljännes 2019
Vt 5 Nuutilanmäki-Juva parantaminen	Mikkeli	Etelä-Savo	45	Maa- ja vesirakennus	3. vuosineljännes 2019
Varkauden terveyskampus	Varkaus	Pohjois-Savo	37,5	Terveydenhoito	2. vuosineljännes 2019
SALLI Savilahden infra	Kuopio	Pohjois-Savo	27,5	Maa- ja vesirakennus	2. vuosineljännes 2019
Kuopion Opiskelija-asunnot Oy kerrostalot	Kuopio	Pohjois-Savo	25	Kerrostalot	3. vuosineljännes 2019
Keskustan kampuskokonaisuus	Juva	Etelä-Savo	25	Koulut	1. vuosineljännes 2019
Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskus	Kuopio	Pohjois-Savo	24	Urheilu ja virkistys	4. vuosineljännes 2019
Technopolis Viestikatu 7 A-v	Kuopio	Pohjois-Savo	23,5	Liike- ja toimistotalot	2. vuosineljännes 2019
Mikkelin keskussair. HKGB-osien laaj.+muutos	Mikkeli	Etelä-Savo	21,5	Terveydenhoito	2. vuosineljännes 2019
Savonlinnan pääterveysasema	Savonlinna	Etelä-Savo	20	Terveydenhoito	3. vuosineljännes 2019

Vuoden 2019 toisella vuosipuoliskolla alkavien hankkeiden aloitusajankohta voi muuttua.
Kustannukset perustuvat joko rakennuttajalta saatuun kustannustasotietoon tai RPT:n tekemään hankkeen laajuuteen perustuvaan arvioon.

OULUN ALUE

RAKENNUSHANKE	KUNTA	ALUE	ARVO (MILJ. €)	RAKENNUSTYYPPI	ALOITUSAJANKOHTA
Piiparinmäki-Murtomäki tuulivoimapuisto	Kajaani	Kainuu	100	Energia ja jätehuolto	3. vuosineljännes 2019
Pyhäjoen hallinto- ja toimistorakennus	Pyhäjoki	Pohjois-Pohjanmaa	30	Liike- ja toimistotalot	3. vuosineljännes 2019
Pudasjärven hyvinvointikeskus	Pudasjärvi	Pohjois-Pohjanmaa	25	Kokoontumistilat	3. vuosineljännes 2019
Ouluhallin peruskorjaus ja laajennus	Oulu	Pohjois-Pohjanmaa	20,5	Urheilu ja virkistys	2. vuosineljännes 2019
Radisson Blu Oulu -hotellin peruskorjaus	Oulu	Pohjois-Pohjanmaa	20	Hotellit ja ravintolat	3. vuosineljännes 2019
OYS Tulevaisuuden sairaala 2030 pysäköintilaitos	Oulu	Pohjois-Pohjanmaa	20	Liikenne	2. vuosineljännes 2019
Raatikeskus Kajaani	Kajaani	Kainuu	20	Liike- ja toimistotalot	4. vuosineljännes 2019
Välkkylän tornitalo	Oulu	Pohjois-Pohjanmaa	20	Kerrostalot	3. vuosineljännes 2019
Oulunsalon lentokenttähotelli	Oulu	Pohjois-Pohjanmaa	20	Hotellit ja ravintolat	3. vuosineljännes 2019
Harsunlehdon, Murrunkankaan ja Piiparinmäen sähköasemat	Kajaani	Kainuu	20	Energia ja jätehuolto	3. vuosineljännes 2019

Vuoden 2019 toisella vuosipuoliskolla alkavien hankkeiden aloitusajankohta voi muuttua.
Kustannukset perustuvat joko rakennuttajalta saatuun kustannustasotietoon tai RPT:n tekemään hankkeen laajuuteen perustuvaan arvioon.

LAPPI

RAKENNUSHANKE	KUNTA	ALUE	ARVO (MILJ. €)	RAKENNUSTYYPPI	ALOITUSAJANKOHTA
Ylikylän koulun muutos monitoimitaloksi	Rovaniemi	Lappi	22,5	Koulut	3. vuosineljännes 2019
Perust. AsOy Lapinkansa	Rovaniemi	Lappi	20	Kerrostalot	3. vuosineljännes 2019
Viantienjoki-Maksniemi parantaminen	Simo	Lappi	19	Maa- ja vesirakennus	3. vuosineljännes 2019
Minimani Rovaniemi	Rovaniemi	Lappi	15	Liike- ja toimistotalot	3. vuosineljännes 2019
"Kinos II"perust. AsOy	Rovaniemi	Lappi	12	Kerrostalot	3. vuosineljännes 2019
Rovaniemen Kasarmi 2 peruskorjaus	Rovaniemi	Lappi	9,5	Kerrostalot	3. vuosineljännes 2019
Riistavalkea AsOy	Rovaniemi	Lappi	8	Kerrostalot	2. vuosineljännes 2019
Pellon monitoimitalo	Pello	Lappi	8	Koulut	2. vuosineljännes 2019
Panimonkuuhu AsOy	Tornio	Lappi	8	Kerrostalot	2. vuosineljännes 2019
Taiga AsOy	Rovaniemi	Lappi	8	Kerrostalot	3. vuosineljännes 2019

Vuoden 2019 toisella vuosipuoliskolla alkavien hankkeiden aloitusajankohta voi muuttua.
Kustannukset perustuvat joko rakennuttajalta saatuun kustannustasotietoon tai RPT:n tekemään hankkeen laajuuteen perustuvaan arvioon.

RAKENNUKKAJA

YRITYS	ORGANISAATIOTYYPPI	HANKKEIDEN ARVO (MILJ. €)	HANKKEIDEN MÄÄRÄ (KPL)
Helsingin kaupunki	Kunta	1095	127
YIT Rakennus Oy	Yksityinen	662	82
Liikennevirasto	Valtio	568	34
SRV Rakennus Oy	Yksityinen	385	24
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus	Valtio	295	119

Rakennuttajien hankkeissa on mukana vuonna 2019 aloitettaviksi suunnitellut hankkeet.

RAKENNUKKAJA, JULKINEN SEKTORI

YRITYS	ORGANISAATIOTYYPPI	HANKKEIDEN ARVO (MILJ. €)	HANKKEIDEN MÄÄRÄ (KPL)
Helsingin kaupunki	Kunta	1091	125
Liikennevirasto	Valtio	568	34
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus	Valtio	295	119
Senaatti-kiinteistöt	Valtio	279	54
Espoon kaupunki	Kunta	225	55

Rakennuttajien hankkeissa on mukana vuonna 2019 aloitettaviksi suunnitellut hankkeet.

RAKENNUKKAJA, YKSITYINEN SEKTORI

YRITYS	ORGANISAATIOTYYPPI	HANKKEIDEN ARVO (MILJ. €)	HANKKEIDEN MÄÄRÄ (KPL)
YIT Rakennus Oy	Yksityinen	662	82
SRV Rakennus Oy	Yksityinen	385	24
Lehto Asunnot Oy	Yksityinen	292	27
Lumo Kodit Oy	Yksityinen	255	24
SRV Yhtiöt Oyj	Yksityinen	250	2

Rakennuttajien hankkeissa on mukana vuonna 2019 aloitettaviksi suunnitellut hankkeet.

RAKENNUKKAJA, MUUT

YRITYS	ORGANISAATIOTYYPPI	HANKKEIDEN ARVO (MILJ. €)	HANKKEIDEN MÄÄRÄ (KPL)
Turun Ylioppilaskyläsäätiö - Studentbystiftelsen i Åbo sr	Yhdistykset	38	4
Vantaan Seurakuntayhtymä	Yhdistykset	25	6
Pohjois-Suomen opiskelija-asuntosäätiö sr	Yhdistykset	20	1
Helsingin Seurakuntayhtymä - Helsingfors Kyrkliga Samfällighet	Yhdistykset	15	12
Tampereen Evankelis-Luterilainen Seurakuntayhtymä	Yhdistykset	4	7

Rakennuttajien hankkeissa on mukana vuonna 2019 aloitettaviksi suunnitellut hankkeet.

RAKENNUTTAJAKONSULTOINTI

YRITYS	HANKKEIDEN ARVO (MILJ. €)	HANKKEIDEN MÄÄRÄ (KPL)
Rakennuttajatoimisto HTJ Oy	490	31
WSP Finland Oy	462	18
Ramboll Finland Oy	417	11
Saanio & Riekkola Oy	386	1
Indepro Oy	371	5

Hankkeissa ovat mukana vuonna 2019 aloitettaviksi suunnitellut kohteet.

Raide-Jokeri -hankkeessa on useita rakennuttajakonsultteja. Listatuista rakennuttajakonsulteista neljä on mukana kyseisessä hankkeessa.

ARKKITEHDIT

YRITYS	HANKKEIDEN ARVO (MILJ. €)	HANKKEIDEN MÄÄRÄ (KPL)
Sweco Rakennetekniikka Oy	515	10
Arkkitehtipalvelu Oy	426	69
Arkkitehtistudio Kujala & Kolehmainen Oy	375	10
Aihio Arkkitehdit Oy	369	23
Cederqvist & Jäntti Arkkitehdit Oy	337	7

Hankkeissa ovat mukana vuonna 2019 aloitettaviksi suunnitellut kohteet.

RAKENNESUUNNITTELU

YRITYS	HANKKEIDEN ARVO (MILJ. €)	HANKKEIDEN MÄÄRÄ (KPL)
Sweco Rakennetekniikka Oy	2495	225
A-Insinöörit Suunnittelu Oy	1353	129
Ramboll Finland Oy	1294	87
Sitowise Oy	1079	158
WSP Finland Oy	310	42

Hankkeissa ovat mukana vuonna 2019 aloitettaviksi suunnitellut kohteet.

LVI-SUUNNITTELU

YRITYS	HANKKEIDEN ARVO (MILJ. €)	HANKKEIDEN MÄÄRÄ (KPL)
Ramboll Finland Oy	1269	54
Sitowise Oy	1158	153
Sweco Talotekniikka Oy	759	109
Granlund Oy	589	30
Elomatic Oy	537	6

Hankkeissa ovat mukana vuonna 2019 aloitettaviksi suunnitellut kohteet.

SÄHKÖSUUNNITTELU

YRITYS	HANKKEIDEN ARVO (MILJ. €)	HANKKEIDEN MÄÄRÄ (KPL)
Ramboll Finland Oy	1254	62
Rejlers Finland Oy	606	53
Sweco Talotekniikka Oy	603	90
Sähkösuunnittelu Elbox Oy	542	39
Pöyry Finland Oy	507	6

Hankkeissa ovat mukana vuonna 2019 aloitettaviksi suunnitellut kohteet.

RAKENNUSURAKOINTI

YRITYS	HANKKEIDEN ARVO (MILJ. €)	HANKKEIDEN MÄÄRÄ (KPL)
YIT Rakennus Oy	4511,5	209
SRV Rakennus Oy	2319,5	68
Skanska Talonrakennus Oy	2269	89
NCC Suomi Oy	1549	70
Lujatalo Oy	1321,5	69

Hankkeissa ovat mukana vuonna 2019 käynnissä olevat tai aloitettaviksi suunnitellut kohteet.

LVI-URAKOINTI

YRITYS	HANKKEIDEN ARVO (MILJ. €)	HANKKEIDEN MÄÄRÄ (KPL)
Are Oy	3095	121
Consti Talotekniikka Oy	1588	46
Caverion Suomi Oy	1582	79
Aro Systems Oy	1171	14
Suomen Talotekniikka Helsinki Oy	959	35

Hankkeissa ovat mukana vuonna 2019 käynnissä olevat tai aloitettaviksi suunnitellut kohteet.

SÄHKÖURAKOINTI

YRITYS	HANKKEIDEN ARVO (MILJ. €)	HANKKEIDEN MÄÄRÄ (KPL)
Are Oy	2450	64
Caverion Suomi Oy	2274	66
Aro Systems Oy	1343	26
Suomen Sähköhuolto Oy	678	5
Sähkösuomilammi Oy	610	2

Hankkeissa ovat mukana vuonna 2019 käynnissä olevat tai aloitettaviksi suunnitellut kohteet.

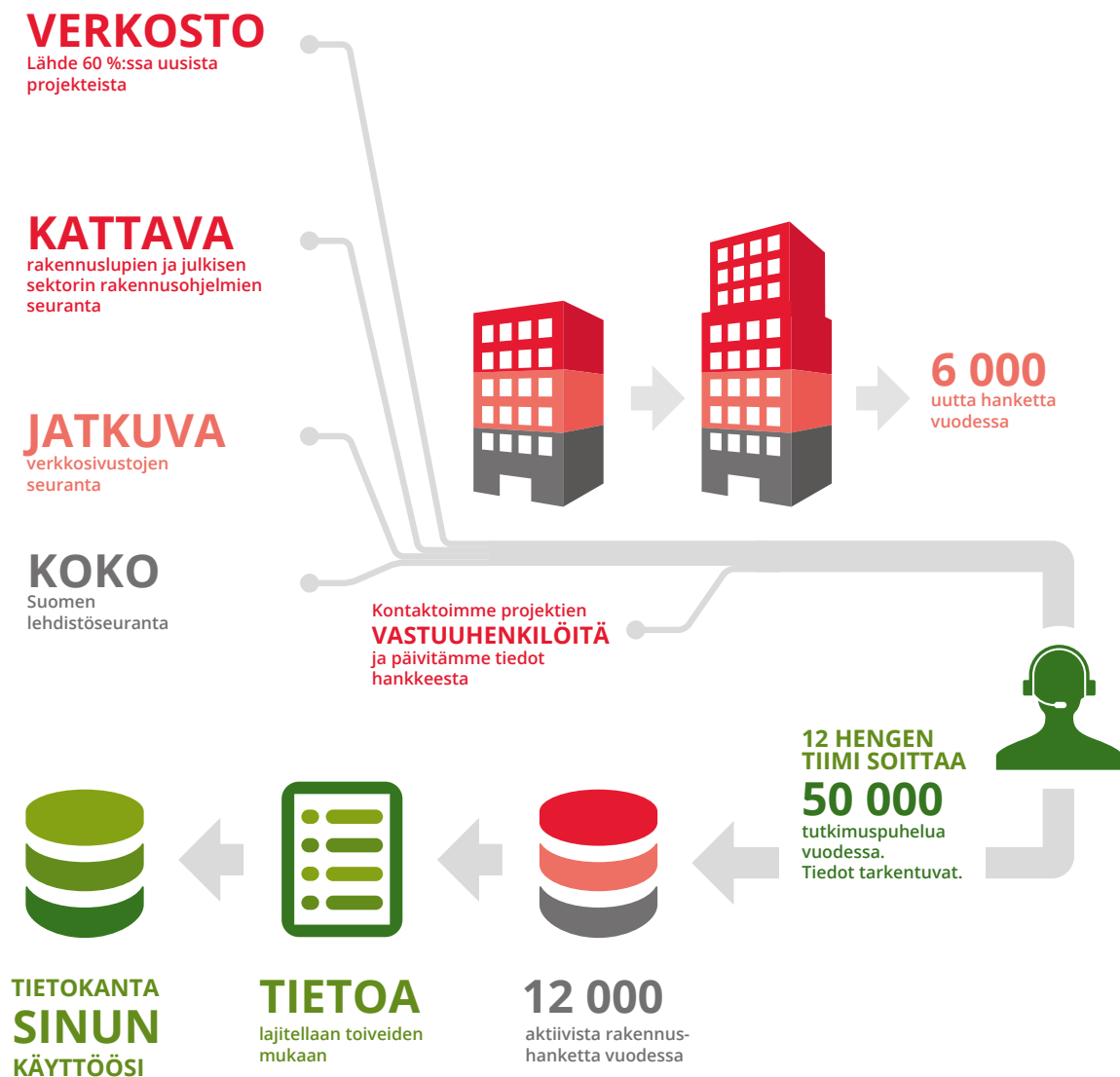
TUNNEMME SUOMEN RAKENNUSPROJEKTIT

RPT Docu on seurannut rakennusmarkkinan ja -projektien kehitystä Suomessa jo 1970-luvulta lähtien; meillä on pitkä kokemus rakentamisen tietopalveluista. Osaavan tutkimushenkilöstömme voimin koottu rakennusprojektien FaktaNet Live -tietokanta sisältää tällä hetkellä noin 12 000 aktiivisen hankkeen tiedot. Joka vuosi alkaa keskimäärin 5000–6000 uutta projektia, joiden tiedot lisätään tietokantaan.

Ylläpidämme ja kehitämme tietokantaamme jatkuvasti. Hyödynnämme kattavasti eri kanavia ja tiedotusvälineitä tiedonkeruussa. Pääasiallinen lähde ovat puhelinhaastattelut,

joita tutkimustiimimme tekee vuosittain noin 50 000. Kaikki tiedot tarkistetaan puhelun jälkeen vielä sähköpostitse. Seuraamme eri tiedotusvälineistä rakentamiseen ja rakennusprojekteihin liittyviä uutisia. Lisäksi seuraamme julkisen sektorin rakennusohjelmia ja myönnettyjä rakennuslupia. Keskeinen tietokanava uusien projektien kohdalla on yhteyshenkilöverkostomme. Kontaktoimme säännöllisesti eri tahoja ja kartoitamme tulossa olevia hankkeita.

RPT Docu tietää, mitä ja milloin Suomessa rakennetaan. Tiedämme myös, kuka rakennuttaa, suunnittelee ja urakoi.

12 000
PROJEKTIA
SUOMESSA

94 000
PROJEKTIA
POHJOIS-
MAISSA

92 %
KÄYTTÄJISTÄ
LISÄNNYT
MYNTIÄÄN

FAKTANET LIVE

FAKTANET LIVE -PALVELU AUTTAA TAVOITTAMAAN OIKEAT ASIAKKAAT OIKEAAN AIKAAN

Mikä on FaktaNet Live?

FaktaNet Live on pohjoismainen tietopalvelu, joka seuraa reaaliajassa rakennushankkeiden etene- mistä Suomen lisäksi Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa.

Mihin tietopalvelua voi käyttää?

Sen kautta tavoittaa rakennushankkeiden yhteys- henkilöt eli ostoja suunnittelevat ja tekevät ammattilaiset. Kyse on monipuolisesta työkalusta myynnin käyttöön.

Kenelle FaktaNet Liveness on eniten hyötyä?

FaktaNet Live on työkalu kaikille, jotka haluavat myydä rakennusalan ammattilaisille tuotteita tai palveluita. Ja kaikille, jotka haluavat olla oikeassa vaiheessa yhteydessä oikeisiin henkilöihin.

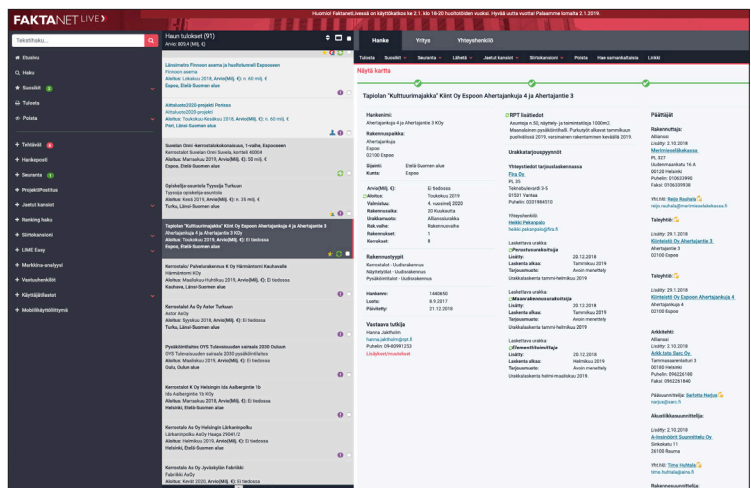
Mitä tarkoittaa pohjoismainen tietopalvelu?

RPT Docu Oy kuuluu pohjoismaiseen Docu Nordic -konserniin, joka seuraa 94 000:ta pohjoismaista hanketta. Jos suunnitelmassa on liiketoiminnan laajentaminen Ruotsiin, Norjaan tai Tanskaan, löytyvät rakennusprojektien oikeat kontaktihenkilöt yhdestä paikasta.

Miten FaktaNet Live toimii?

- FaktaNet Liven toimintoja voi räätälöidä tarpeiden mukaan.
- Tietopalvelusta voit hakea hankkeita, yrityksiä ja yhteyshenkilöitä esim. sijainnin, rakennustyyppin tai omien valintojen mukaan.
- Voit myös luoda muistutuksia, jolloin saat hälytyksen, kun sopiva projekti ja/tai ostaja lisätään palveluun.
- Mukaan on mahdollista liittää postituspalvelu.
- Tietopalvelulla on tuotetuki ja perehdyttämiskoulutus, mikä varmistaa täydet hyödyt jokaiselle käyttäjälle.

Kiinnostuitko? Voit kysyä lisää asiakaspalvelu@rpt.fi tai kokeilla heti tilaamalla demotunnukset verkkosivuiltamme www.faktanetlive.fi.

RAKENNUSALAN MATERIAALI- JA TUOTEPORTAALI TARJOAA KATTAVASTI TIETOA ALAN AMMATTILAISILLE**Mikä on Rakennusfakta.fi?**

RPT Docu Oy ylläpitää Suomen suurinta verkkopalvelua rakennusalan materiaaleille ja tuotteille. Portaalin kautta löytää helposti erilaisten tuotteiden tarjoajat ja valikoimat.

Miten yritys pääsee mukaan portaaliin?

RPT tuottaa asiakkaan kohderyhmän ja annettujen tietojen mukaan räätälöidyn profiilin. Profiilia myös päivitetään tarvittaessa.

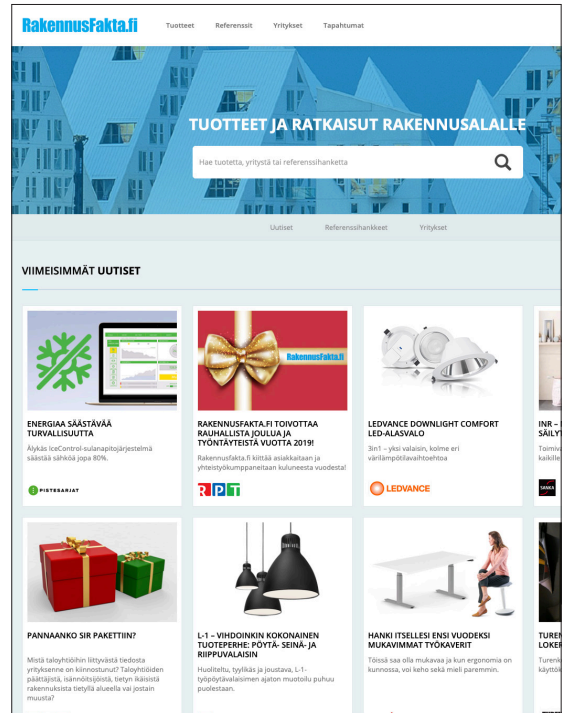
Mitä hyötyä asiakkaalle on omasta profiilista Rakennusfakta.fi:ssä?

Profiilissa voi esitellä kattavasti tuote- ja materiaalarjontaa. Mukaan voi liittää myös omia referenssejä. Lisäksi on mahdollisuus olla mukana säännöllisesti ilmestyvässä uutiskirjeessä.

Ketkä Rakennusfakta.fi:n uutiskirje tavoittaa?

Uutiskirje lähetetään yli 65 000:lle rakennusalan ammattilaiselle. Vastanottajissa on sekä arkkitehtejä, suunnittelijoita, isännöitsijöitä että urakoitsijoita ja muita alan päättäjiä.

Kiinnostuitko? Voit kysyä lisää info@rakennusfakta.fi tai tutustua palveluun www.rakennusfakta.fi.

SIR Tietokanta

SIR Tietokanta on osoiterekisteri, jolla tavoittaa kiinteistöalan päättäjät eli isännöitsijät ja taloyhtiöiden hallitusten puheenjohtajat.

www.sir.fi

kiinteistöpost*i*

Kiinteistöposti on työkalu taloyhtiöiden ylläpitoon ja kehittämiseen. Lehti jaetaan taloyhtiömaailman päättäjille kuusi kertaa vuodessa. Lehden jakelu perustuu SIR Tietokantaan.

www.kiinteistoposti.fi

CityMark
TOIMIELÄKÄ TUOTTAMAAN

CityMark tuntee Suomen toimitilamarkkinat. CityMark-palvelu saattaa yhteen vuokralaiset ja vuokranantajat juuri oikealla hetkellä. Palveluun kuuluvat CityMark Aktiivimuuttajat, CityMark Projekti ja CityMark Yritysmuuttajat.

www.citymark.fi

PROJEKTIIUTIS

Projektiutiset esittelee Suomen merkittävimpiä rakennushankkeita. Lehti jaetaan 12 000:lle rakennusalan asiantuntijalle kuusi kertaa vuodessa. Lehdessä esiteltävät hankkeet ja lehden jakelu perustuvat FaktaNet Live -tietokantaan.

www.projektiutiset.fi

RPT Docu Oy

Ruukinkuja 3, 02330 Espoo

Puhelin: 09-809 911

asiakaspalvelu@rpt.fi

www.rpt.fi

Toimitusjohtaja

Sampsa Seppälä

050 543 1185

sampsa.seppala@rpt.fi

Tutkimuspäällikkö

Hanna Jaktholm

09-8099 1253

hanna.jaktholm@rpt.fi